

TURVALLINEN EUROOPPA

2022
TOIMINTAKERTOMUS

EUROOPAN INVESTOINTIPANKKI

TURVALLINEN EUROOPPA

2022
TOIMINTAKERTOMUS

**Euroopan
investointipankki**

Euroopan investointipankin toimintakertomus 2022

© Euroopan investointipankki, 2023.

98-100, boulevard Konrad Adenauer

L-2950 Luxembourg

+352 4379-1

info@eib.org

www.eib.org

twitter.com/eib

facebook.com/europeaninvestmentbank

youtube.com/eibtheebank

Kaikki oikeudet pidätetään.

Kysymykset oikeuksista ja lisensseistä voi toimittaa osoitteeseen publications@eib.org

Lisätietoa EIP:n toiminnasta saat verkkosivuiltamme www.eib.org

Voit myös ottaa yhteyttä tietopalveluumme: info@eib.org. Tilaa uutiskirjeemme: www.eib.org/sign-up

Julkaisija: Euroopan investointipankki

Painettu FSC®-sertifoidulle paperille.

TOIMINTAKERTOMUKSEN SISÄLLÖSTÄ

Juuri kun maailma oli toipumassa koronaviruksen aiheuttamasta kriisistä, puhkesi aivan Euroopan porteilla uusi kriisi: sota. Venäjän hyökkäys Ukraina on saanut aikaan valtavan humanitaarisen kriisin. Se on pakottanut miljoonat ukrainalaiset naiset ja lapset pakenemaan kodeistaan ja hakemaan suojaa **turvallisesta Euroopasta**.

Ukrainan sota ja äkillisesti huonontuneet suhteet Venäjään, joka on maanosamme suurin energiantuottaja, ovat ravistaneet meidät hereille. Euroopan unioni on joutunut kohtaamaan konkreettisesti ne **energiaturvallisuutta** ja **itsemääräämisoikeutta** uhkaavat riskit, joita liian suuri riippuvuus ulkovalloista näin tärkeän perushyödykkeen kohdalla aiheuttaa.

Mualla maailmassa sota on näkynyt elintarvikkeiden hinnan nousuna, mikä korostaa **globaalien yhteyksien** merkitystä.

Samalla tuhoisan ilmastomuutoksen torjuntaan käytettävissä oleva aika vähenee jatkuvasti.

Tässä toimintakertomuksessa kuvataan, miten Euroopan investointipankki vastasi vuoden 2022 haasteisiin. Se kertoo Ukrainan pommituksissa vaurioituneiden kylien ja kaupunkien jälleenrakennuksesta ja pakolaisten auttamisesta. Samaan aikaan pankki on yhä voimakkaasti sitoutunut torjumaan ilmastomuutoksen globaalia uhkaa. Kertomuksessa kuvataan, miten pankin tuki energiatehokkuudelle ja uusiutuvalle energialle auttaa Euroopan unionia turvaamaan energiansaantinsa ja saavuttamaan ilmastotavoitteensa. Siinä kerrotaan myös, miten **innovaatioiden** ja huipputeknologian rahoituksesta on konkreettista hyötyä Euroopan talouden kilpailukyvyille, ilmastotavoitteille ja **riippumattomuudelle**. Lisäksi toimintakertomuksessa esitellään uuden kansainvälisen kehitysrahoitusosastomme EIP Globalin myötävaikutusta elinolojen parantamiseen eri puolilla maailmaa.

Toimintakertomus taustoittaa näitä investointeja: pääjohtajan strategisista linjauksista siirrytään pankin luotonannon ja rahoitusvarojen hankinnan numerotietoihin ja lopuksi luodaan katse tulevaan vuoteen EIP-ryhmän toimintasuunnitelman pääkohtien myötä.

EIP on rahoituslaitoksena sitoutunut kumppanuuteen ja yhteistyöhön. Tavoittemme on auttaa rakentamaan parempaa huomista investoimalla tulevaisuuteen jo tänään. Tämä toimintakertomus näyttää, miten se tehdään.

SISÄLLYS

3	TOIMINTAKERTOMUKSEN SISÄLLÖSTÄ
6	PÄÄJOHTAJAN KATSAUS
8	VUODEN 2022 SAAVUTUKSIA LUOTONANTO JA VAIKUTUKSET
10	EIP KOTIMAASSASI LAINOJEN JAKAUMA MAITTAIN
12	EIP:N RAHOITUS MAAILMALLA LUOTONANTO EUROOPAN UNIONIN ULKOPUOLELLE
14	ENERGIATURVALLISUUS
16	UKRAINA: PITKÄ TIE KULJETTAVANA
18	UKRAINA: TÄNNE EI TULE MUUTA LIPPUA
19	PUOLA: APUA PAKOLAISILLE
20	ENERGIATEHOKKUUS: ENERGIATEHOKKUUTTA RAKENNETAAN PALA PALALTA
21	ENERGIATEHOKAS ASUNTORAKENTAMINEN: AJAN HERMOLLA
22	UUSIUTUVA ENERGIA: TURBIINEJA ULKOMERELLE
25	UUSIUTUVA ENERGIA: TUULIVOIMAA KEHITTÄMÄSSÄ
26	VETY: TULEVAISUUDEN POLTTOAINE
27	KYPROS: VIHREÄÄ PAIKALLISVÄRIÄ KYPROKSELLA
28	ITALIA: VIHREÄ VIIMEINEN MAILI
30	INNOVAATIOT TUOVAT RIIPPUMATTOMUUTTA
32	MAATALOUS: JUURIKKAAT TAUTEJA VASTAAN
34	MAATALOUS: SAISIKO OLLA RISKIPÄÄOMAA?
35	ROBOTIIKKA: JAKELUROBOTTIEN ESIINMARSSI
36	DIGITALOUS: IOT-JOHTAJIEN TUKENA
37	BIOTIETEET: LÄÄKKEITÄ SYÖVÄN NUJERTAMISEEN
38	DIGITALOUS: TULEVAISUUS EI OLE BINÄÄRINEN
40	VAIKUTTAVUUSINVESTOINNIT: TARKOITUS KAIKEN TAKANA
42	BIOTIETEET: SOLUISTA APUA INKONTINENSSIIN
44	YHTEYDET MAAILMALLE
46	PALESTIINA: HARMONIAA MIKRORAHOITUKSEEN
48	BRASILIA: SÄHKÖSTÄ TYÖMAHDOLLISUUKSIA NAISILLE
49	BENIN: AURINKOVOIMAA AFRIKAN MAASEUDULLE
50	SENEGAL: HANAVESI HELPOTTAÄ ELÄMÄÄ
52	INTIA: NÄMÄ SIEMENET ITÄVÄT
54	BANGLADESH: SAIRAALOITA HIEKKASAARILLE
56	MISTÄ RAHOITUSVARAT HANKITTIIN
58	EIP-RYHMÄN TOIMINTASUUNNITELMA JA HALLINTO

PÄÄJOHTAJAN KATSAUS

Vuonna 2022 Euroopan investointipankilla oli tärkeä rooli EU:n vastatessa niihin moniin haasteisiin, joita kulunut vuosi toi eteemme. Niihin sisältyi niin maailmaa järkyttänyt Ukrainan sota kuin konfliktin seurauksena syntynyt energiakriisikin.

EIP-ryhmä, johon kuuluu pankin lisäksi sen pienyritysten rahoitukseen erikoistunut tytäryhtiö Euroopan investointirahasto, allekirjoittivat viime vuonna yhteensä 72,5 miljardin euron rahoitussopimukset. Jokainen euro käytettiin kestäväen kehityksen ja kriisinsietokyvyn edistämiseen Euroopassa ja muualla maailmassa. Lunastimme lupauksemme. Ylitimme tavoitteemme. Saimme aikaan muutosta.

Suurten lukujen taustalla on todellisia ja tuntuja vaikutuksia.

Tuemme uuden sukupolven biologisia syöpälääkkeitä Ruotsissa. Suomessa pankin rahoitusta sai kvanttitietokoneiden kehitys ja kaupallistaminen. Espanjassa autamme muuntamaan paistorasvaa puhtaaksi energiaksi ja keräämään aurinkovoimaa vihreän vedyn tuotantoon. Näistä ja monista muista hankkeista voit lukea lisää tästä toimintakertomuksesta.

Vaikuttavuutta ja investointivajeen täyttämistä

Energiakriisi on huventanut valtioiden ja yritysten investointibudjetteja. Samaan aikaan pitäisi investoida entistä enemmän ilmastomuutoksen torjuntaan sekä Venäjän öljystä ja kaasusta irtautumiseen. Vaarana on, että jatkuva investointivaje syvenee entisestään. Jos emme onnistu ratkaisemaan ongelmaa, Euroopan kilpailukyky heikkenee ja siitä tulee yrityksille vähemmän houkutteleva toiminta-alue.

Vuoden 2022 tapahtumat ovat osoittaneet, että hiilestä irtautuminen on ainoa luotettava tapa varmistaa turvaton ja edullisen energian saanti Eurooppaan. Siksi pankin voimakasta tukea tarvitaan. Olemme kaksinkertaistaneet panostuksemme vihreään siirtymään ja innovaatioihin.

Venäjän pyrkimykset kiristää maakaasutoimituksilla ovat todistaneet, että Euroopan investointipankki teki oikean ratkaisun lopettaessaan fossiilisten polttoaineiden tuotantoinfrastruktuurin rahoittamisen ja keskittyessään puhtaaseen energiaan. Nyt kaikille on selvää, että tulevaisuus on puhtaammassa ja ympäristön kannalta kestävässä energiassa.

Pankin myöntämä puhtaan energian rahoitus nousi ennätyselliseen 19,4 miljardiin euroon vuonna 2022. Energian toimitusvarmuuden turvaamiseksi tuimme sähköverkon kunnostustöitä Tšekin tasavallassa ja vauhditimme uusiutuvan energian liittämistä Puolan verkkoon. Ranskassa rahoitimme kelluvia tuulipuistoja, jotka auttavat siirtämään puhtaan energian tuotannon syvemmille vesille. Rahoituksemme turvin rakennetaan myös 1000 kilometriä kaapelia, joka liittää Sisiliassa ja Sardiniasa toimivat uusiutuvan energian tuotantolaitokset Italian sähköverkkoon. REPowerEU-suunnitelman tukipaketti tuo puolestaan 30 miljardilla eurolla lisää lainoja ja pääomarahoitusta suuren vaikutuksen energiahankkeisiin viiden seuraavan vuoden aikana - vielä pankin tavallisen rahoituksen päälle. EIP:n vuonna 2022 myöntämät 36,5 miljardin euron ilmasto- ja ympäristölainat auttoivat saamaan muilta tahoilta liikkeelle kaikkiaan 147 miljardin euron vihreät investoinnit. Olemme siis hyvää vauhtia matkalla kohti tavoitettamme, joka on saada tällä vuosikymmenellä aikaan tuhannen miljardin euron investoinnit planeettamme hyväksi.

Nopeaa hätäapua

Edellä on kuvattu pankin työtä ilmastomuutoksen pitkäaikaisten haasteiden voittamiseksi. Toinen vuoden 2022 merkittävistä saavutuksistamme oli Ukrainan sodan aiheuttamaan välittömään uhkaan vastaaminen. EU:n budjetin tuella pystyimme auttamaan Ukrainan hallintoa jo viikkojen kuluessa hyökkäyksen alkamisesta. Annoimme Ukrainalle 1,7 miljardin euron tuen erittäin vaikeissa olosuhteissa. Kaikkiaan 540 miljoonaa euroa on vielä käytettävissä, kun konkreettiset hankkeet kentällä etenevät. Tavoitteemme on pitää Ukrainan talous pystyssä niin, että se voi myöhemmin kustantaa suuren osan maan jälleenrakennustyöstä itse.

“ Vuoden 2022 tapahtumat ovat osoittaneet, että hiilestä irtautuminen on ainoa luotettava tapa varmistaa turvatun ja edullisen energian saanti Eurooppaan. Siksi pankin voimakasta tukea tarvitaan. Olemme kaksinkertaistaneet panostuksemme vihreään siirtymään ja innovaatioihin. ”

Viime vuonna perustimme pankkiin myös EIP Global -osaston, joka on erikoistunut Euroopan unionin kehitysyhteistyön ja kumppanuushankkeiden tukemiseen. Jo ensimmäisenä toimintavuotenaan EIP Global allekirjoitti 9,1 miljardin euron uudet rahoitussopimukset – vielä Ukrainaan myönnetyn rahoituksen lisäksi. Näihin hankkeisiin sisältyi aurinkovoimaloita Brasiliaan, lisätukea rokotuksille eri puolilla maailmaa sekä massiivinen hanke, jossa tuotetaan runsaasti puhdasta vettä Jordaniaan rahoittamalla yhtä maailman suurimmista suolanpoistolaitoksista.

EIP Globalin rahoitushankkeet ovat hyviä esimerkkejä siitä, miten edistämme EU:n politiikkaa ja arvoja eri puolilla maailmaa. Luomme uusia kumppanuuksia. Rakennamme uusia ja kestäviä yhteyksiä kaikkiin suuntiin. Olen ylpeä siitä, että EIP Globalin avulla voimme aktiivisesti edistää hyvinvointia kaikkialla maailmassa Euroopan unionin lipun alla.

Euroopan investointipankki toimi viime vuonna vahvasti suurten paineiden alla. Osoitimme luovuutta ja kykyä sopeutua kriisitilanteisiin. Työmme ei kuitenkaan ole vielä valmis, vaan meidän on jatkuvasti parannettava suorituskykyämme ja etsittävä uusia, entistä tehokkaampia tapoja hoitaa tehtäväämme. Tämä toimintakertomus kuvaa yhtä tärkeää etappia tällä matkalla.

Werner Hoyer

VUODEN 2022 SAAVUTUKSIA

EUROOPAN INVESTOINTIPANKKI RAHOITUS 2022

HYVÄKSYTYT HANKKEET Euroopan unionissa	75,9 mrd. € 63,5 mrd. €
ALLEKIRJOITETUT SOPIMUKSET Euroopan unionissa	65,1 mrd. € 56 mrd. €
LAINOJEN ULOSMAKSUT Euroopan unionissa	54,3 mrd. € 47,4 mrd. €
HANKITUT VARAT (ENNEN SWAP-SOPIMUKSIA)	44,3 mrd. €
Päävaluutat (€, \$)	37,2 mrd. €
Muut valuutat	7,1 mrd. €

EIP GLOBAL RAHOITUS 2022

HYVÄKSYTYT HANKKEET	12,4 mrd. €
KOKONAISRAHOITUS	10,8 mrd. €*
LAINOJEN ULOSMAKSUT	6,6 mrd. €

* Kokonaisrahoitukseen sisältyvät Ukrainan 1,7 mrd. euron lainat, joiden käyttötarkoitusta muutettiin Venäjän aloittaman hyökkäyssodan seurauksena.

Euroopan investointirahasto (EIR) on riskirahoitukseen erikoistunut EIP-ryhmän osa. Se edistää kasvua ja innovaatioita tukemalla mikroyrityksiä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä kaikkialla Euroopassa. EIR antaa rahoitusta, asiantuntijaneuvontaa ja takauksia terveen liiketoiminnan edellytykset täyttäviin, kestäväällä tavalla toteutettaviin investointeihin. EIR:n osakkeenomistajia ovat EIP, Euroopan komissio sekä joukko julkisia ja yksityisiä pankkeja ja rahoituslaitoksia.

EUROOPAN INVESTOINTIRAHASTO RAHOITUS 2022

ALLEKIRJOITETUT SOPIMUKSET	9,18 mrd. €
Pääomasijoitukset	4,16 mrd. €
Takaukset	4,91 mrd. €
Osallistava rahoitus	0,12 mrd. €

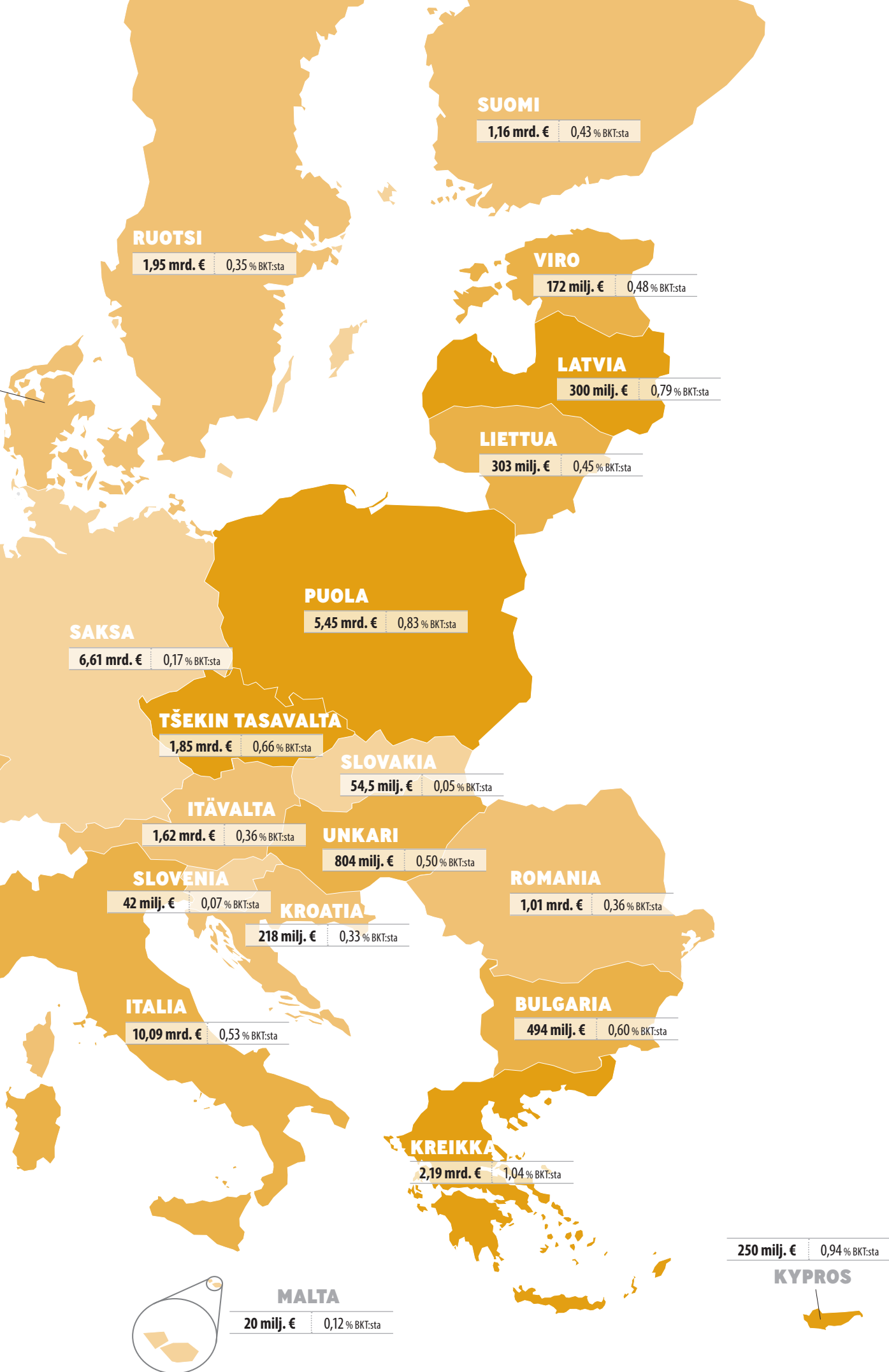
EIP:N VAIKUTUS

EIP-RYHMÄ KOTIMAASSASI

Tummempi väri tarkoittaa suurempaa investointien osuutta BKT:sta.

EIP-RYHMÄN RAHOITUS MAAILMALLA

MUUT (EU:N ULKOPUOLELLA)
363 milj. €

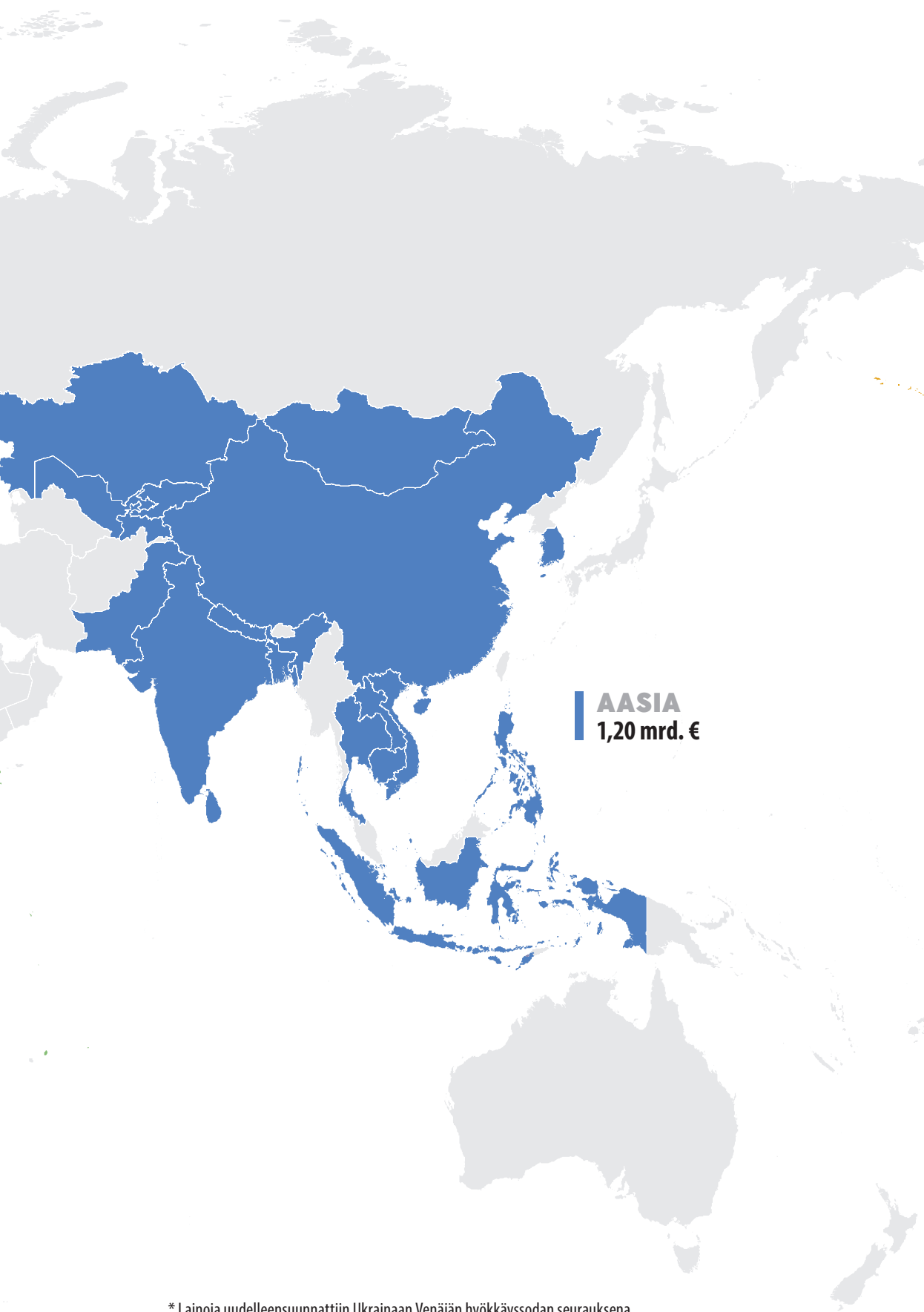
**ITÄISET
NAAPURIMAAT**
362 milj. €

UKRAINA*
1,72 mrd. €

**LÄNSI-BALKAN
JA TURKKI**
866 milj. €

**AFRIKKA
JA LÄHI-ITÄ**
5,05 mrd. €

**LATINALAINEN
AMERIikka JA KARIBIA**
1,69 mrd. €

* Lainoja uudelleensuunnattiin Ukrainaan Venäjän hyökkäyssodan seurauksena.

Euroopan investointipankki ei tunnusta, hyväksy tai arvioi minkään tällä kartalla esitetyn alueen, rajan, värin, nimityksen tai tiedon oikeudellista merkitystä.

EU:n Syyriaa vastaan marraskuussa 2011 asettamien pakotteiden johdosta EIP on keskeyttänyt kaikki tätä valtiota koskevat laina- ja neuvontaohjelmat. Sen sijaan EIP kuuluu Syyrian tukiryhmään, joka valvoo tilannetta EU:n ja YK:n johdolla.

ENERGIATURVALLISUUS

“ Energiakriisi nopeuttaa Euroopan siirtymää vaihtoehtoihin, uusiutuviin energialähteisiin ja pakottaa parantamaan energiatehokkuutta. Nämä molemmat tavoitteet ovat keskeisiä REPowerEU-suunnitelmassa, ja EIP:llä on tärkeä rooli sen toteuttamisessa. EIP:n neuvontapalveluille se merkitsee uusien teknologioiden tunnistamista ja niiden markkinoille saattamisen edistämistä. Autamme myös valtioita käyttämään julkisia varoja entistä tehokkaammin, niin että mukaan saadaan mahdollisuuksien mukaan enemmän yksityisiä investointeja. ”

Frank Lee, ilmasto- ja sosiaalisen rahoituksen neuvontapalveluista vastaava päällikkö, EIP

“ EIP on perustamisestaan lähtien ollut energia-alan kriittisten infrastruktuurien tärkeä rahoittaja. Nykyinen tilanne on jälleen nostanut esiin energian strategisen merkityksen ja monipuolisten energialähteiden tärkeyden. EIP on kasvattanut luotonantoaan energiahankkeille, kuten energiatehokkuuteen, uusiutuvaan energiaan, kaukolämmitykseen sekä sähköverkkojen yhteenliittämiseen kotimaassa ja valtionrajojen yli niin Euroopan unionissa kuin muualla maailmassakin. ”

Sanjoy Rajan, energiaturvallisuuspäällikkö, EIP

Energia on myös turvallisuuskysymys, ja hiilestä irtautuminen auttaa varmistamaan strategisen riippumattomuuden. Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja hyökkääjävaltion tapa käyttää energiatoimituksia kiristyskeinona ovat perustavanlaatuisesti muuttaneet Euroopan geopoliittista tilannetta ja energiataloutta. Hiilidioksidipäästöjen vähentäminen on välttämätöntä myös ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Energiatehokkuuteen ja uusiutuvan energian tuotantoon tehdyt investoinnit ovat toimiva ratkaisu kumpaankin ongelmaan.

Tuemme Euroopan nopeaa siirtymää vihreään energiaan investoimalla energiatehokkuuteen ja uusiutuvan energian hankkeisiin sekä edistämällä innovaatioita ja uutta teknologiaa.

PITKÄ TIE KULJETTAVANA

Euroopan investointipankki tukee satoja Ukrainan kansalle elintärkeitä hankkeita. Rahoitusta annetaan sodan vielä jatkuessa.

Kun Violaine Silvestro von Kameke kertoo työhönsä kuuluvan investointeja kymmeniin Ukrainan kaupunkeihin sodan keskellä, ihmiset lievästi sanottuna hämmästyvät. ”Monet luulevat, että sota on pakottanut meidät lopettamaan toimintamme Ukrainassa”, selittää Euroopan investointipankin vanhempi lainavastaava. ”Itse asiassa annamme Ukrainaan paljon rahoitusta, ja siellä on käynnissä useita vaativia hankkeita. Toimimme siellä hyvinkin aktiivisesti.”

Euroopan investointipankki siirsi työntekijänsä pois Ukrainasta Venäjän hyökättyä maahan helmikuussa 2022. Samalla pankki kuitenkin kasvatti tuntuvasti tukeaan **Ukrainalle. Ukrainan hallituksen arvion mukaan maa tarvitsee kymmenen seuraavan vuoden aikana noin 765 miljardia euroa rahoitusta toipuakseen Venäjän hyökkäyksestä.**

Euroopan investointipankki on hyväksynyt sodan aikana kaksi suurta rahoituspakettia Ukrainaa varten. Ensimmäinen, 668 miljoonan euron paketti myönnettiin pian sodan alettua valtion välittömän maksuvalmiuden tarpeisiin. Toiseen pakettiin kuului heinäkuussa 2022 hyväksytty 1,59 miljardin euron rahoitus, joka käytetään vaurioituneen infrastruktuurin korjaamiseen ja kriittisten hankkeiden uudelleen käynnistämiseen. Uusimmasta rahoituspaketista on maksettu ulos hieman yli 1 miljardi.

Lisäksi EIP avusti Ukrainaa viime vuonna 2,5 miljoonan euron lahjoituksilla, jotka jakoi EU:n pankin yhteiskunta- ja kulttuurirahoituksesta vastaava EIP-instituutti. Itäisen kumppanuuden teknisen avun rahastosta (EPTATF) myönnettiin lähes 18 miljoonan euron tuet, joilla autetaan noin 700 000 kodeistaan paennutta ukrainalaista. EPTATF-rahaston tukijoita ovat Itävalta, Iso-Britannia, Latvia, Liettua, Puola, Ranska, Ruotsi ja Saksa.

Pankki allekirjoitti Ukrainan kanssa myös yhteistyömuistion lisäinvestoinneista Kiovan joukkoliikenteeseen. Kaikkiaan 59 miljoonan euron tuet suunnattiin uudelleen Ukrainan junien ja rautateiden korjaamiseen, tilapäisten siltojen rakentamiseen tuhoutuneiden tilalle sekä terveydenhuollon ja asunto-olojen parantamiseen niille ihmisille, jotka ovat joutuneet jättämään kotinsa.

Tukea hankkeille konfliktialueiden ulkopuolella

”Juuri nyt emme voi käynnistää suuria kansallisia rakennushankkeita, joten keskitymme pienempiin hankkeisiin ja ihmisten auttamiseen näiden vaikeiden aikojen läpi”, toteaa toinen Ukrainan hankkeiden parissa työskentelevä EIP:n vanhempi lainavastaava Hervé Guenassia. ”Jos aloittaisimme suuren hankkeen, vaikkapa lentoaseman kunnostuksen, Venäjä tuhoaisi sen varmasti.”

Euroopan investointipankki on toiminut Ukrainassa jo 15 vuoden ajan ja rahoittanut hankkeita yli 8 miljardilla eurolla. Vuonna 2014, kun Venäjä miehitti Itä-Ukrainan ja liitti Krimin niemimaan itseensä, hyväksyimme 200 miljoonan euron puitelainan varhaiseen jälleenrakennukseen. Sen turvin voitiin auttaa konfliktia paenneita ihmisiä sekä niitä kaupunkeja, jotka ottivat vastaan suuren määrän pakolaisia. Osa silloin rahoitetuista hankkeista, kuten Mariupolin upea kirjasto ja teknologiakeskus, on nyt tuhoutunut sodassa.

“Meillä on pitkä tie kuljettavana. Jos voisin, lähtisin itse takaisin Ukrainaankin heti ensi viikolla käynnistämään jälleenrakennusta.”

Roy Draycott, rakennusinsinööri, EIP

“On murheellista nähdä niin monien näistä hankkeista tuhoutuneen, sillä ne antoivat paljon toivoa paikalliselle väestölle”, sanoo Kiovan toimistossa kuusi vuotta työskennellyt EIP:n rakennusinsinööri Roy Draycott.

Päivittäisiä puheluita pormestareille sodan keskellä

Jopa konfliktin pahimpina aikoina Guenassia ja Silvestro von Kameke saivat puheluita kaupunkien pormestareilta, jotka pyysivät teknistä neuvontaa tai rahoitusapua. Elo–syyskuussa 2022 pankki julkaisi ehdotuspyynnön Ukrainan hankkeiden rahoituksesta. Vastaukseksi saatiin noin 1 000 hakemusta niin kaupungeilta kuin yksityisyrityksiltäkin. EU:n pankki suunnittelee hyväksyvänsä näistä ehdotuksista yli 300, ja lisää hanke-ehdotuksia kerätään vuoden 2022 lopulla ja vuoden 2023 alussa.

Vuonna 2022 hyväksyttyihin Ukrainan avustushankkeisiin kuului uusia raitiovaunuja Kiovaan ja Lviviin, uusia linja-autoja Lutskiin, terveydenhuoltorakennusten korjausta Odessassa sekä vaurioituneiden koulu- ja sosiaalitalojen jälleenrakennusta eri puolilla maata.

Rikottu silta voi sulkea kokonaisen kaupungin

Kaikkialla Ukrainassa on tuhattu siltoja, ja tuhoajina ovat olleet niin Venäjän armeija kuin ukrainalaiset itse, kun he pyrkivät pysäyttämään venäläisten etenemisen. EU:n pankki antaa rahoitusta tilapäisten ponttoonisiltojen rakentamiseen kaikkialla Ukrainassa.

“Joskus sillan tuhoutuminen merkitsee katastrofia koko kaupungille”, Guenassia kertoo. “Juomavedestä voi tulla pulaa, jos sen saanti on perustunut kuljetuksiin. Asukkailla ei välttämättä ole pääsyä sairaalaan, eivätkä he pysty käymään koulussa, töissä tai ostoksilla.”

Rakennusinsinööri Draycott aikoo palata Ukrainaankin töihin ja asumaan heti, kun sota on ohi. “EIP ei hylkää Ukrainaa”, vakuuttaa Draycott. “Meillä on pitkä tie kuljettavana. Jos voisin, lähtisin itse takaisin Ukrainaankin heti ensi viikolla käynnistämään jälleenrakennusta.”

Euroopan investointipankki on toiminut Ukrainassa jo 15 vuoden ajan

TÄNNE EI TULE MUUTA LIPPUA

Venäjän hyökkäyssodassa pahoin kärsineen ukrainalaiskaupungin pormestari kertoo, miten EU:n lainat ovat auttaneet asukkaita vastustamaan miehittäjiä

Täysimittaisen hyökkäyksen alkaessa Venäjän johtajat uskoivat, että joukot tullaan toivottamaan tervetulleiksi etenkin Ukrainan rajaseuduilla, missä kulttuuriset, kielelliset ja etniset siteet naapurimaahan ovat vahvat.

Ivan Fedorovin kaltaisten ihmisten ansiosta vastaanotto ei kuitenkaan ollut lämmin.

”Tärkein tehtäväni on nyt auttaa kaupungin asukkaita ja nopeuttaa Ukrainan voittoa”, sanoo 34-vuotias Fedorov. Hän on heti Krimin niemimaan pohjoispuolella sijaitsevan Melitopolin kaikkien aikojen nuorin pormestari. Kaupungin väestöstä 90 % on venäjänkielisiä. Fedorov alkoi välittömästi kutsua venäläisiä miehittäjiksi. Hän piti Ukrainan lipun ylhäällä niin pitkään kuin mahdollista ja kannusti asukkaita avoimesti vastarintaan.

Melitopol on ollut miehitettyä sodan alusta asti. Se myös sijaitsee yhdellä niistä neljästä alueesta, jotka Venäjä liitti itseensä syyskuussa. Fedorov tekee sosiaaliseen mediaan säännöllisiä live-lähetystyksiä rauhoittaakseen ja rohkaistakseen asukkaita. ”Tänne ei tule muuta lippua”, hän vannoi eräässä puheessaan.

Rakkaudesta kaupunkiin

Elämä Melitopolissa on ollut rankkaa. Se oli ensimmäisiä sodassa vallattuja kaupunkeja. Kaupungin noin 150 000 asukkaasta paikalla on enää kolmannes.

Maaliskuun 11. päivänä venäläiset sotilaat tunkeutuivat Fedorovin toimistoon, laittoivat säkin hänen päähänsä ja pidättivät hänet. Hän oli pidätettynä viikon, kunnes hänet vapautettiin vankien vaihdossa. Fedorovia ei kidutettu fyysisesti. Hän joutui kuitenkin istumaan sellaisten ihmisten vieressä, joita kuulustelijat olivat pahoinpidelleet. Joiltakin oli murrettu käsi.

Fedorov on Euroopan investointipankin lainavastaaville ja insinööreille hyvinkin tuttu. Pankki on avustanut Melitopolia ja koko Zaporizžjan aluetta jo vuodesta 2014, jolloin venäläismiehitys alkoi. EIP:n rahoituksella on jälleenrakennettu kaupungin päiväkotia, kouluja, terveyskeskuksia ja monia muita julkisia rakennuksia. Vuosia kestäneen kumppanuuden ja aiempien rakennushankkeiden ansiosta Melitopolin asukkaiden oli luontevaa turvautua Eurooppaan, kun venäläiset hyökkääjät saapuivat.

”Kyse on elämänlaadun parantamisesta”, sanoo Fedorov, kun häneltä kysytään syitä Euroopan investointipankin kanssa työskentelyyn. ”Saamme tukea liiketoimintaan, matkailuun, logistiikkaan. Pystymme viemään jälleenrakennussuunnitelmaa eteenpäin. Korruption suhteen meillä on nollatoleranssi. Asukkaat voivat taas rakastaa kaupunkiaan ja kehittää sitä entistä paremmaksi.”

APUA PAKOLAISILLE

EIP:n solidaarisuuspaketti auttaa Puolan paikallisviranomaisia tukemaan pakolaisten majoittajia sekä sovittamaan rakenteita pakolaisten tarpeisiin

Venäjän joukkojen tunkeutuessa maahan yli 7,5 miljoonaa ukrainalaista pakeni rajan yli Puolaan. Tuhannet vapaaehtoiset ryhtyivät Puolassa auttamaan pakolaisia. Tulokkaat toivotettiin tervetulleiksi puolalaisten koteihin, kouluihin ja liikeyrityksiin.

Nyt maa on uuden haasteen edessä – miten järjestetään tulokkaiden oleskelu pidemmäksi aikaa.

”Kun sodan alkamisesta on kulunut jo kymmenen kuukautta, pakolaisten tarpeet ovat muuttuneet”, kertoo EIP:n kaupunkirahoituksen erityisasiantuntija Grzegorz Gajda. Hän on itse majoittanut viittä Ukrainan pakolaista kodissaan Puolassa. ”He tarvitsevat työtä, vakituiset tulot, maksutonta koulutusta, terveydenhuoltoa ja muita julkisia palveluita voidakseen aloittaa uuden elämän Puolassa.”

Kesäkuussa 2022 EU:n pankki hyväksyi pakolaisten kotouttamisen tueksi 2 miljardin euron lainan. Rahoitus myönnettiin Ukrainan solidaarisuuspaketista yhteistyössä Euroopan komission kanssa.

Sopeutumista uuteen todellisuuteen

Puolaan on siirtynyt sodan alettua yli 1,5 miljoonaa Ukrainan pakolaista. Tulijoiden määrä on niin suuri, että Puolan kaakkoisosan suurimman kaupungin Rzeszówin asukasluku on kasvanut puolella. Myös Varsovan, Krakovan ja Gdańskin väkiluvut ovat nousseet huomattavasti.

”Kun paikallisten alkuinnostus on laantunut ja resurssit käytetty loppuun, tarvitaan kokonaisvaltainen ratkaisu”, pohtii EIP:n lakiasiantuntija Tomasz Balawajder. ”Meidän on varmistettava julkisen sektorin tehokas toiminta. Sekä vastaanottavat yhteisöt että pakolaiset tarvitsevat rahoitusapua ja sosiaaliturvaa.”

Puolan avustustyön tukena

Miljoonien pakolaisten integrointi yhteiskuntaan vaatii aikaa, huolellista suunnittelua, uutta infrastruktuuria – ja rahaa.

Sen vuoksi Puolan hallitus perusti alle kuukaudessa hyökkäyksen alkamisesta Aid Fund -avustusrahaston, jota hallinnoi puolalaispankki Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK).

Euroopan investointipankki on maksanut rahastoon jo 600 miljoonaa euroa, joka on ensimmäinen erä tarkoitukseen suunnatusta 2 miljardin euron kokonaissummasta. BGK jakaa rahoituksen eteenpäin paikallisille viranomaisille ja muille julkisyhteisöille.

”Kehitimme aivan uudenlaisen yhteistyömuodon saadaksemme kokoon tarvittavat varat moniin erilaisiin toimiin, joilla tuemme Ukrainan pakolaisia ja saamme heidät tuntemaan itsensä Puolan kansalaisiksi”, kertoo BGK-pankin rahastohoidosta vastaava johtaja Robert Faliński.

ENERGIATEHOKKUUTTA RAKENNETAAN PALA PALALTA

Energiatehokkuusinvestoinnit auttavat Euroopan kaupunkeja ja alueita leikkaamaan sekä kustannuksia että päästöjä

Neljä viidestä rakennuksesta Espanjassa kuluttaa enemmän energiaa kuin olisi tarpeen, ja madridilainen asuntoluottotaja Unión de Créditos Inmobiliarios (UCI) haluaa tähän muutoksen.

UCI:n asuinrakennusten energiaremontteihin tähtäävä Residential Energy Rehabilitation -ohjelma edistää uusiutuvan energian käyttöä. Viime kädessä tavoitteena on puolittaa noin 3 720 asunnon energiankulutus Madridin, Barcelonan ja Sevillan kaupungeissa.

”Haluamme parantaa energiatehokkuutta Espanjassa ja Portugalissa niin omakotitaloissa kuin muissakin rakennuksissa”, kertoo UCI:n kestävästä kehityksestä ja yritysvastuusta vastaava johtaja Cátia de Almeida Alves.

Vaikka asuntojen kunnostus on avaintekijä päästöjen ja energiankulutuksen pienentämisessä, rahoitusta siihen myönnetään vähän. ”Espanjan valtion tutkimuksessa ilmeni, että vain 2,3 % energiaremonteista sai pankkirahoitusta”, selittää EIP:n lainavastaava Isidoro Tapia. ”Asunnonomistajien yhdistysten organisoimat rakennusten kunnostushankkeet kärsivät nyt ulkopuolisen rahoituksen puutteesta.”

UCI pyrkii paikkaamaan tätä aukkoa 2,6 miljoonan euron tuella EIP:n ja EU:n yhteisestä ELENA-ohjelmasta (European Local Energy Assistance), joka tarjoaa teknistä apua rakennusten ja joukkoliikenteen energiatehokkuutta ja uusiutuvan energian käyttöä lisääviin investointeihin.

Julkisten rakennusten kunnostusta Valloniassa

Ilmastonmuutos ja energian korkea hinta kannustavat rakennuttajia ottamaan energiatehokkuuden huomioon rakennusten suunnittelussa, rakenteissa ja materiaalien käytössä.

Sitä varten Belgian Vallonian alueen ja SRIW-investointirahaston (Société Régionale d'Investissement de Wallonie) omistama yritys B.E. FIN on käynnistänyt RenoWatt-hankkeen, jonka tarkoituksena on edistää julkisten rakennusten kunnostustöitä eri puolilla Valloniaa, avustaa niiden toteutuksessa ja antaa tarvittavaa neuvontaa. Hankkeelle on myönnetty ELENA-ohjelmasta 3,5 miljoonan euron tuki. Tavoitteena on kunnostaa yhteensä 500 rakennusta 262 kunnassa, mikä toisi noin 35 prosentin energiasäästöt nykyiseen verrattuna. Hankkeen avulla hiilidioksidipäästöjä on mahdollista leikata jopa 7 545 tonnilla vuosittain.

Vanhoista lämmitysputkista eroon Liettuassa

Vilnan viime vuosisadalla rakennetut, loppuun kuluneet lämpöputket päästävät kuumaa ilmaa tihkumaan ulos. Vuotoriski on suuri, ja lämmitys saattaa jopa aika ajoin katketa kaupungin asukkaiden kodeista.

EIP myönsi putkiston modernisointiin 43 miljoonan euron luottojärjestelyn Vilniaus Šilumos Tinklai -yritykselle, joka vastaa lämmön ja kuuman veden toimituksesta Vilnaan.

Suunnitelmissa on myös uusi biomassalla ja aurinkoenergialla toimiva voimalaitos sekä tehokkaan absorptiolämpöpumpun asennus. Kaikkiaan hankkeessa päivitetään 200 000 kodin lämmitysinfrastruktuuri, mikä paitsi parantaa energiatehokkuutta, myös vähentää hiilidioksidipäästöjä ja muita ilmansaasteita.

AJAN HERMOLLA

InvestEU-ohjelman tuki Hannoverin energiatehokkaalle sosiaaliselle asuntotuotannolle auttaa ratkaisemaan nousevista elinkustannuksista ja kohtuuhintaisten asuntojen puutteesta johtuvat ongelmat

Energian ja elintarvikkeiden hinnat ovat nousseet jyrkästi Venäjän hyökättyä Ukrainaan. Saksassa niiden kotitalouksien osuus, joilla energialaskuihin kuluu yli 10 % nettotuloista, on kaksinkertaistunut vuodesta 2021 ja on nyt 41 %. Kun uusia asuntoja on tarjolla vähän ja vuokrat nousevat, elinkustannuskriisi on nostanut asuntojen korkean hinnan saksalaisten toiseksi suurimmaksi huolenaiheeksi.

Pohjois-Saksan Hannoverin kaupungin suunnitelma rakentaa 640 uutta edullista ja energiatehokasta vuokra-asuntoa on täysin ajan hermolla. Se vastaa myös toiseen suureen huoleen, joka koskee ilmastonmuutosta. Kaupungin vuokra-asuntoyhtiö Hanovan rakentamiin ja omistamiin taloihin tulee 232 sosiaalisin perustein jaettavaa asuntoa ja 408 muuta kohtuuhintaista asuntoa.

”Hannover on kasvavan taloutensa vuoksi houkutteleva suurkaupunkialue”, sanoo Hanovan toimitusjohtaja Karsten Klaus. ”Nopeasti kasvavan asukasluvun ja meneillään olevan kriisin vuoksi myös kohtuuhintaisten asuntojen kysyntä on kasvussa. Niiden tarjonta on kuitenkin vähäistä. Autamme pieni- ja keskituloisia ihmisiä saamaan asiallisen ja kohtuuhintaisen kodin ja tasapainotamme siten kaupungin asuntomarkkinoita.”

Tehokasta tukea

Uusista taloista 82 % suunnitellaan energiatehokkuudeltaan vähintään 20 % paremmiksi kuin Saksan lähes nollaenergiarakennuksia koskeva standardi (KfW 55). Muissa rakennuksissa tähdätään vähintään 10 % standardia parempaan energiatehokkuuteen. Hanke on myös EU:n rakennusten energiatehokkuutta koskevan direktiivin mukainen.

Vaikka uudet energiatehokkaat kodit merkitsevät tuleville vuokralaisille pienempiä sähkölaskuja ja tuottavat vähemmän hiilidioksidipäästöjä, niiden rakentaminen ei ole halpaa. Hanovan hankkeen kokonaiskustannusten odotetaan asettuvan noin 200 miljoonaan euroon. Tuottamansa yhteiskunnallisen ja ympäristöhyödyn ansiosta se on kuitenkin juuri sellainen hanke, joka sopii EIP:n rahoittamaksi.

”Tulimme innolla mukaan tähän hankkeeseen, koska se selvästikin tukee kahta tärkeää EU:n tavoitetta – sosiaalista osallisuutta ja ilmastotoimia”, kertoo EU:n pankin lainavastaava Sotir Trambev. ”InvestEU-ohjelman avulla onnistuimme kokoamaan rahoituspaketin, joka ulottuu pidemmälle kuin mikään tällä alalla aikaisemmin antamamme tuki.”

Kyseessä on InvestEU-ohjelman ensimmäinen investointi Saksassa. ”Tällaista pakettia ei olisi saatu aikaan ilman sitä”, Trambev sanoo.

TURBIINEJA ULKOMERELLE

Eteläranskalaisessa satamassa käynnistyy valtava laajennushanke, joka mahdollistaa kahden kelluvan tuulipuiston rakentamisen Välimerelle

Tuuliturbiinit ovat satojen tonnien painoisia teräsjättiläisiä. Maalla ne kohoavat korkealle maisemien ylle. Voi vain kuvitella, millaista on koota sellainen rakennelma tavallisessa merisatamassa, siirtää 100-metrinen turbiini ja sen 90-metriset lavat kelluvalle alustalle, ja sitten varovasti hinata koko komeus keskellä merta sijaitsevaan tuulipuistoon.

Tuuliturbiinien kuljetus vaatii merkittäviä muutostöitä satamainfrastruktuuriin, mutta Port-la-Nouvellen satama uskoo pystyvänsä vastaamaan haasteeseen. Etelä-Ranskassa lähellä Montpellieria sijaitsevassa satamassa on aiemmin käsitelty viljaa ja muita maatalouden vientituotteita, jotka ovat menossa Pohjois-Afrikan markkinoille. Nyt Oksitanian alueella investoidaan Sèten ja Port-la-Nouvellen satamien kunnostukseen 340 miljoonaa euroa, josta 150 miljoonaa rahoittaa Euroopan investointipankki. Port-la-Nouvellesta suunnitellaan Välimeren keskuspaikkaa kelluvien merituulipuistojen rakentamiseen, kuljetuksiin ja huoltoon. Jatkossa satamassa tullaan valmistamaan myös vihreää vetyä tuulipuistojen tuottamasta puhtaasta energiasta.

”Se vaatii aivan erilaisia tuotantoprosesseja ja infrastruktuureja kuin mihin olemme tottuneet”, sanoo Ranskan Oksitanian alueen meriasioista vastaava johtaja Didier Codorniou.

Tilaa jättiläisille

Port-la-Nouvellen sataman muutoshanke on osa Oksitanian alueen kunnianhimoista uusiutuvan energian strategiaa. Alue odottaa hyötyvänsä kahden Välimerelle suunnitellun kelluvan merituulipuiston rakentamisesta, joiden tuotannon on tarkoitus kattaa 400 000 ihmisen energiatarpeet. Oksitanian työttömyysluvut ovat Ranskan korkeimpia. Alue näkee uusiutuvassa energiassa mahdollisuuden tuoda uutta virtaa paikalliseen talouteen, joka on perinteisesti pohjautunut maatalouteen, matkailuun ja kauempana sisämaassa myös ilmailu- ja avaruusteollisuuteen.

”Uusi infrastruktuuri tukee pyrkimystämme kehittää satamatoimintaa entistä vihreämmäksi ja vähentää energiantuotannon hiilipäästöjä. Se on myös yksi askel kohti koko Euroopan hiilineutraaliutta”, kertoo Port-la-Nouvellen hanketta käsittelevä EIP:n lainavastaava Shirley Moussavou. ”Kelluvat merituulipuistot ovat tärkeällä sijalla myös Ranskan energiasiirtymän ohjelmassa.”

Port-la-Nouvellen satamahankkeen lisäksi EIP tukee kahta kokeiluluonteista tuulipuistoa. Niistä toinen, Les Éoliennes Flottantes du Golfe du Lion -hankeyhtiön johtama, sijoittuu merelle Leucaten ja Le Barcarèsin kylien edustalle. Toinen on EolMedin operoima ja tullaan rakentamaan Gruissanin lähistölle. Pankki allekirjoitti EolMedin kanssa 85 miljoonan euron lainasopimuksen huhtikuussa, ja Les Éoliennes Flottantes -yhtiön kanssa sovittiin 75 miljoonan euron lainasta toukokuussa. Molempien lainojen taustalla on takaus Euroopan strategisten investointien rahastosta. Lisäksi pankki rahoittaa 50 miljoonalla eurolla kolmatta merituulipuistoa, joka on suunnitteilla Marseillen länsipuolelle 40 kilometrin päähän rannikosta.

Port-la-Nouvellen satama on alle 20 kilometrin etäisyydellä Les Éoliennes Flottantesin ja EolMedin tuulipuistoista. Sataman ja tuulipuistojen sijainti suhteellisen lähellä toisiaan vähentää valtavien rakennelmien merikuljetuksiin liittyviä riskejä.

Oksitanian alue, johon kuuluu Toulousen ympäristö Espanjan rajalle ja idässä Montpellierin asti, on tunnettu suotuisasta ilmastostaan. Mutta se on tunnetusti myös tuulinen. Kuuluu mistral-tuuli on kova luoteinen ilmavirtaus, joka puhalttaa Ranskan eteläosista Leijonanlahteen. Juuri sinne tuulipuistot rakennetaan.

Vaikka kova tuuli on eduksi sähköntuotannolle, se ei todellakaan auta 600 tonnin painoista turbiinia pysymään 90 x 90 -metrisen lautan kyydissä. Jotta turbiinit pystytään asentamaan kelluville alustoille, satama-altaan on oltava suojassa korkealta aallokolta. Siellä on myös oltava riittävästi tilaa turbiinien siirtelyyn. Tuuliturbiinin osien, lapojen ja alustojen säilytykseen tarvitaan isot lastauslaiturit. "Varastoinnissa on asian ydin", toteaa Oksitanian alueen talouskehitysvirastossa uusiutuvan energian merituotannosta vastaava projektipäällikkö Julien Ciglar.

Logistiset ratkaisut

Tuuliturbiinit, niiden lavat ja muut rakenteet kuljetetaan eri puolilla Eurooppaa sijaitsevista tehtaista yleensä meriteitse. Yksi koetuulipuistojen turbiinien tärkeimmistä valmistajista on Vestas, jonka pääasiallinen tuotantolaitos toimii Tanskassa. Turbiinien merikuljetusta varten sataman sisääntuloväylää oli suurennettava niin, että siitä mahtuvat 100–200 metriä pitkät alukset.

Tuulipuistojen vuoksi satamaan on suunniteltu laajennuksia ja uudistuksia, joihin kuuluu mm. 250-metrisen, raskaat nosturit kestävän laiturin rakentaminen. Lisäksi satamaa ympäröiviä pengerryksiä on suurennettava, satama-allasta syvennettävä sekä rakennettava uusi terminaal, jota käytetään tuuliturbiinien kokoamiseen ja varastointiin. Rakennustöiden ensimmäisen vaiheen odotetaan valmistuvan vuonna 2023.

Kunnianhimoisesti uusiutuvaan energiaan

Ennen koetuulipuistohankkeen käynnistymistä Port-la-Nouvellen satama etsi kuumeisesti uutta suuntaa. Liiketoiminta oli hiipumassa. Sataman tärkein tulonlähde, viljan vienti, oli vähentynyt. Siellä ei kuitenkaan ollut riittävää infrastruktuuria suurille tankkialuksille, joilla kuljetettiin fossiilisia polttoaineita ja kemikaaleja.

Ympäröivällä Itä-Pyreneiden alueella on vain vähän teollisuutta. Työttömyysaste on lähes 10 %. Sataman toiminnan uudelleensuuntaus kohti uusiutuvaa energiaa antoi mahdollisuuden piristää koko alueen taloutta, arvioi Codorniou. "Saimme tilaisuuden uudistaa liiketoimintamalliamme ja keinon irtautua hiilestä. Samalla tuomme seudulle lisää työpaikkoja."

Pilottihankkeiden odotetaan synnyttävän välittömästi noin 300 kokoaikaista työpaikkaa. Ranskan hallituksella on kuitenkin suurempia suunnitelmia merituulivoiman varalle. Aluksi on tarkoitus rakentaa kaksi koetuulipuistoa, joista kumpaankin tulee kolme tuuliturbiinia. Vuoteen 2030 mennessä Ranskan hallitus aikoo laajentaa hanketta niin, että Leijonanlahden keskelle rakennetaan yhteensä 250 megawatin kelluva merituulipuisto. Sen kapasiteetti riittäisi tuottamaan energiaa yli 400 000 ihmiselle. Lisäksi suunnitellaan toista saman kokoluokan kelluvaa tuulipuistoa Marseillen rannikolle.

"Alueen kunnianhimoisena tavoitteena on kehittää Port-la-Nouvellen satamasta energiasiirtymän keskus – ei pelkästään Ranskalle, vaan koko Välimerelle", Ciglar kertoo.

Kohti vihreää vetyä

Port-la-Nouvellen sataman tuulipuistoille tarjoama tuki ja infrastruktuuri ovat osa alueen laajempaa strategiaa. Sen tavoitteena on kehittyä uusiutuvan energian keskuksi. Wind'Occ-nimellä toimivaan yritysten yhteenliittymään kuuluu 170 yritystä sekä 25 tutkimuslaitosta ja laboratoriota, jotka haluavat tukea syntymässä olevaa tuulivoimateollisuutta.

Yksi alueen kehityskohteista on vihreä vety. Vuonna 2019 hyväksyttiin 150 miljoonan euron vihreän vedyn suunnitelma, jonka avulla on tarkoitus rakentaa vedyn tuotantoon, varastointiin ja jakeluun tarvittava infrastruktuuri. Näin tuotettua energiaa tullaan käyttämään paikallisliikenteen junien ja bussien voimanlähteenä. Lisäksi Oksitaniassa on käynnissä Corridor H2 -hanke, jossa rakennetaan vedyn jakeluasemaverkosto Välimereltä Pohjanmerelle johtavan valtatie varteen. EIP on myöntänyt hankkeeseen 40 miljoonan euron lainan.

”Oksitania voisi näyttää muille Ranskan alueille esimerkkiä tällaisen toiminnan kehittämisessä”, arvelee asiantuntija José Rino EIP:n ilmailun, merenkulun ja liikenteen innovaatioiden jaostosta.

“ Alueen kunnianhimoisena tavoitteena on kehittää Port-la-Nouvellen satamasta energiasiirtymän keskus – ei pelkästään Ranskalle, vaan koko Välimerelle. ”

Julien Ciglar, uusiutuvan energian merituotannosta vastaava
projektipäällikkö, Oksitanian alueen talouskehitysvirasto

TUULIVOIMAA KEHITTÄMÄSSÄ

Hintapaineet ja vaativa toimintaympäristö vauhdittavat turbiinivalmistajien innovointia

Vestasin kaltaisille tuuliturbiinien valmistajille markkinaolosuhteet voivat olla yhtä vaativat kuin merenkäynti ja kovat tuulet, joita turbiinit on tehty kestäämään. Vuosien ajan julkiseen tukeen nojautunut ala joutuu nyt vastaamaan hintapaineisiin.

Osasyys siihen on tuulipuistojen rakennuttajissa, jotka usein lupaavat tuulisähköä edulliseen hintaan. Rakennuttajilta paineet siirtyvät eteenpäin turbiinien valmistajille. Päänvaivaa aiheuttaa myös raaka-aineiden hinnannousu.

Samaan aikaan turbiinivalmistajien on investoitava vahvasti tutkimukseen ja kehitykseen parantaakseen laitteidensa suorituskykyä. Uusia tuulipuistoja halutaan rakentaa yhä vaativampiin ympäristöihin.

”Alaan kohdistuu tiukkaa hintapainetta”, sanoo Vestasia rahoittavan EIP:n yli-insinööri ja erityisasiantuntija Matteo Fusari. ”Kilpailukykyensä säilyttämiseksi eurooppalaisten laitevalmistajien on erittäin tärkeää hyödyntää tuotealustojen väliset synergiat, kehittää tuotteita yksinkertaisemmiksi sekä optimoida globaalit tuotanto- ja hankintaketjut. Myös toimintojen sijaintiin on kiinnitettävä huomiota.”

Tanskalainen Vestas on maailman johtava tuuliturbiinien valmistaja, jonka markkinaosuus on noin 15 %. Heti sen kannoilla kärkevät kuitenkin jättiyritykset, kuten kiinalainen Xinjiang Goldwind Science & Technology (13 %) ja yhdysvaltalainen GE Renewable Energy (12 %). ”Vestas on yksi alan menestyjistä”, toteaa hankkeen parissa työskennellyt EIP:n lainavastaava Delia Fornade.

EIP myönsi Vestasille 475 miljoonan euron lainan, jolla tuetaan yrityksen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa Euroopan unionissa vuosina 2022–2025. Heinäkuussa myönnetty laina on jo maksettu ulos. Se kattaa noin puolet yrityksen 952 miljoonan tutkimus- ja kehitysbudjetista tällä ajanjaksolla.

Rahoitetulla hankkeella on useita tavoitteita. Niistä ensimmäinen on kehittää uudenlaisia roottorin napoja ja lapoja, jotka kestävät pakkasta ja äärimmäisiä sääolosuhteita. Tuotteita on myös kehitettävä yksinkertaisemmiksi, jotta ne saadaan nopeammin käyttöön. Toinen tavoite on suunnitella maalla käytettäville tuuliturbiineille yhteisiä, moduuleista koostuvia alustoja, joiden avulla ne ovat helpommin muunneltavissa erilaisiin toimintaympäristöihin. Kolmanneksi kehitetään uusia modulaarisia alustoja merituuliturbiineille. Näin yritys hyötyy synergioista ja mittakaavaeduista, joita syntyy sen maalla käytettävien tuotteiden kehityksestä.

Vestasin laina osuu Euroopan energiasiirtymän kannalta kriittiseen aikaan. Euroopan pyrkimys irtautua öljyn ja kaasun tuonnista Venäjältä on nostanut aurinko- ja tuulivoiman kaltaisen uusiutuvan energian kannatusta. Lisäksi uusiutuvan energian hinta on laskenut entistä kilpailukykyisemmäksi.

TULEVAISUUDEN POLTTOAINE

Ranskalaisyrittäjien uudet polttoainesäiliöt ja automaatiotekniikka edistävät vetyautojen kehitystä

Faurecia on suuri auton osien valmistaja Pariisin lähistöltä. Yritys uskoo, että vuoteen 2050 mennessä lähes 20 % maailman energiatarpeesta on mahdollista täyttää vihreällä vedyllä. Samalla hiilidioksidipäästöt vähenevät kuusi gigatonnia vuodessa. Vuonna 2030 yritys arvioi liikenteessä olevan jo viisi miljoonaa polttokennoteknologialla kulkevaa ajoneuvoa.

Faurecia on johtava autojen ja suurten jakeluasemien vetytankkien valmistaja, jonka tavoitteena on kiihittää autoteollisuuden siirtymistä vedyn käyttöön. Lisäksi yritys kehittää vetypolttockennoja ja itseajavien autojen ohjausjärjestelmiä. Kaikki sen innovaatiot edistävät vedyn käyttöä monenlaisissa ajoneuvoissa, mutta etenkin raskaassa liikenteessä ja maastoautoissa, joissa on tehokkaat moottorit ja suuri polttoaineenkulutus.

”Vedyn kaltaisella läpimurtoteknologialla on ratkaiseva merkitys autoteollisuuden muutoksessa ja hiilestä irtautumisessa”, sanoo EIP:n innovaatioiden ja edistysellisten tuotantohankkeiden asiantuntija Antonello Locci.

Liikenne on Euroopan unionin suurin kasvihuonekaasupäästöjen lähde, jonka osuus on noin 31 % kokonaispäästöistä. Vetypolttockennot kuluttavat vain ilmaa ja vetyä ja pystyvät niiden avulla tuottamaan kaiken ajoneuvon tarvitseman sähkön. Päästöinä polttokennot saavat aikaan pelkästään lämpöä ja vettä. Hiilidioksidia tai muita ilmansaasteita ei synny lainkaan.

Lisäksi polttokennoilla on muitakin etuja perinteisiin polttomoottoreihin verrattuna. Ne ovat voimakkaampia ja energiatehokkaampia kuin fossiilisilla polttoaineilla toimivat moottorit sekä käyntiääneltään hiljaisia. Latausaika on lyhyt, mikä tekee ajosta yhtä joustavaa kuin perinteisillä voimanlähteillä.

Autoteollisuuden murrosta edistääkseen Euroopan investointipankki myönsi Faurecialle 315 miljoonan euron lainan heinäkuussa 2022. Rahoitus on osa InvestEU-ohjelmaa, jonka tavoitteena on tukea innovaatioita ja luoda uusia työpaikkoja. ”InvestEU auttaa pienentämään riskejä, jolloin pystymme tarjoamaan suurempia pitkäaikaislainoja talouden avainaloilla toimiville yrityksille”, kertoo EIP:n lainavastaava Nor Mebkhout.

Pankin tukemana Faurecia jatkaa uuden sukupolven vetytankkien kehitystä sekä ajoneuvojen että jakeluasemien käyttöön, parantaa tuotteidensa autonomiaa ja kehittää kierrätettävyyttä.

Lisäksi Faurecian hanke luo uusia työpaikkoja ja edistää talouden kilpailukykyä Ranskan itä-, keski- ja pohjoisosan tietyillä alueilla.

VIHREÄÄ PAIKALLISVÄRIÄ KYPROKSELLA

Kaupunkialueiden elvytyshankkeella tavoitellaan entistä vihreämpiä kaupunkeja, nostetta talouteen sekä parempaa elämänlaatua

Kypros pyrkii vähentämään päästöjä ja viherryttämään toimintaansa. Työ aloitetaan kylien ja kaupunkien uudistushankkeista, mutta ne vaativat toteutuakseen aikaa, vaivaa ja rahaa.

”Kuntien on tehtävä vihreitä investointeja ja otettava käyttöön entistä ympäristöystävällisempää teknologiaa”, Kyproksen kuntien liiton pääsihteeri Michalis Socratous kertoo. ”Totesimme, että kaupunkien viherryttämiseksi keskusta-alueita on ensin kunnostettava ja uudelleenjärjesteltävä, rakennuksia ja julkisia tiloja kohennettava sekä joukkoliikennettä kehitettävä ympäristön kannalta kestävämmäksi.”

Tähän kaikkeen pyritään kuntien kestävän kehityksen strategiasuunnitelman avulla. Kyproksen valtion ja kuntien liiton yhdessä laatiman suunnitelman puitteissa rahoitetaan lukuisia hankkeita, joiden tavoitteena on kuntien uudistaminen ja elvyttäminen eri puolilla Kyprosta.

Euroopan investointipankki tukee hanketta marraskuussa allekirjoitetulla 150 miljoonan euron puitelainalla, minkä lisäksi annetaan teknistä tukea pankin neuvontakeskuksesta.

”Puitelaina on tavallaan investointien ’sateenvarjo’, jonka alla voimme rahoittaa kymmeniä tai jopa satoja keskeisiä hankkeita”, selittää EIP:n vanhempi lainavastaava Nicos Yiambides. ”Sen turvin voimme tukea myös pienempiä hankkeita ja pienempiä kuntia, jotka eivät normaalisti voisi saada EIP:n rahoitusta.”

Hyötyjä kaupunkien kehittämisestä

Kaupunkialueiden onnistunut uudistaminen saa aikaan entistä vihreämpiä taajamia. Se voi tuoda merkittävää parannusta kaupungissa asuvien ja työskentelevien ihmisten elämänlaatuun.

Infrastruktuurin kehittäminen lisää kaupunkien houkuttelevuutta yrityksille ja matkailijoille, mikä vauhdittaa talouskasvua ja uusien työpaikkojen syntymistä. Samalla kaupungin asukkaiden hyvinvointi kohenee paremman koulutuksen, julkisten palvelujen ja virkistystoiminnan ansiosta.

Esimerkiksi Kyproksen toiseksi suurimman kaupungin Limassolin kehityshanke valmistui 2013. Hankkeessa restauroitiin historiallisia rakennuksia ja kaupunkialueita entiseen loistoonsa, parannettiin liikennejärjestelyitä, perustettiin kävelykatuja sekä rakennettiin uusia sähkö-, televiestintä- ja vesiliittymiä.

Kuntien kestävän kehityksen strategiasuunnitelma pyrkii samaan koko valtion tasolla. Kyproksen hallitus käynnistää Euroopan investointipankin tuella useita hankkeita, joissa kunnostetaan julkisia tiloja ja viheralueita, parannetaan pyöräteitä ja joukkoliikennettä, korjataan julkisia rakennuksia, uudistetaan vesi- ja viemäriverkostoa sekä kohennetaan huonokuntoisia kaupunkialueita. Tavoitteena on myös kehittää älykkäitä kaupunkeja, joissa julkiset palvelut voidaan järjestää digitaalisten ratkaisujen avulla entistä paremmin ja tehokkaammin.

VIHREÄ VIIMEINEN MAILI

Italian suurin logistiikkaoperaattori vähentää päästöjä siirtymällä nollapäästöiseen kalustoon postin ja pakettien jakelussa

Vaikka syksy on ehtinyt jo pitkälle, Roomassa on edelleen lämmintä. Ilma on kirkas ja raikas. Aurinko pilkistää pilvien lomasta terrakotan väristen talojen seiniin Bravettan asuinalueen kapeilla kaduilla. Pari golfauton kokoista kolmipyöräistä sähköpyörää liikkuu hiljaa auttaen postinjakajia kirjeiden ja pakettien jakelussa kierroksellaan.

Tusinalla Rooman asuinalueista kulkee pian satoja sähkökäyttöisiä kolmipyöräisiä ja muita ajoneuvoja. Niistä 57 sijoittuu Maggiolinon jakelukeskukseen, joka palvelee Anna Manghettin kotiseutua, Nomentanon aluetta. ”On hienoa nähdä, että nämä uudet kolmipyörät ovat löytäneet tiensä päivittäiseen jakeluun”, hän iloitsee. ”Teemme työtä hyvän asian eteen.”

Manghetti työskentelee rahoituspäällikkönä Poste Italianessa, joka on maan suurin logistiikkaoperaattori sekä johtava toimija myös rahoitus-, vakuutus- ja maksupalvelusektorilla. Euroopan investointipankin maaliskuussa myöntämän 100 miljoonan euron lainan turvin Poste Italiane pystyi korvaamaan perinteisen, bensiinillä kulkevan jakelukalustonsa nollapäästöisillä kolmipyörillä ja muilla sähköajoneuvoilla.

”EU:n ilmastopankkina olemme ylpeinä mukana tukemassa Poste Italianen kunnianhimoista suunnitelmaa hiilestä irtautumiseksi”, sanoo EIP:n vanhempi lainavastaava Giovanni Aldeghi, joka on työskennellyt **pankin kaikkien aikojen suurimman nollapäästöisen liikkuvuusratkaisun rahoituksen parissa.**

Onko pakettisi vihreä?

Hankalin osa paketin matkassa varastolta kotiovelle on niin sanottu ”viimeinen maili”. Se tarkoittaa toimitusketjun viimeistä osaa jakelukeskuksesta vastaanottajalle.

Koronapandemiasta alkanut verkkokaupan räjähdysmäinen suosio on lisännyt kuljetukseen liittyviä hiilidioksidipäästöjä. Kaupunkeja ja logistiikkayrityksiä ovat vaivanneet turhat jakelumatkat, ruuhkat ja pysäköintiongelmat. Paikalliset asukkaat ovat huolissaan melusta ja ilmansaasteista.

Jos jakelun viimeinen maili olisi tehokkaampi ja vihreämpi, terveyshaitat vähenisivät ja kaupungeissa olisi mukavampi asua. Idea alkoi muotoutua Manghettin mielessä kesällä 2020.

Poste Italianen vihreän liikkuvuuden hanketta valvoo toimitusjohtaja Matteo Del Fante. Työryhmä raportoi talousjohtaja Camillo Grecolle, ja hankkeen tukena ovat myös johtaja Giuseppe Lasco sekä konsernin kestävästä kehityksestä, riskinhallinnasta ja compliance-toiminnosta vastaava päällikkö Marcello Grosso.

Vihreän liikkuvuuden hankkeessa yrityksen perinteisillä polttoaineilla kulkevat ajoneuvot korvataan 4 150 sähköajoneuvolla, joita käytetään jakeluun kaupungeissa ja niiden lähistöllä. Hankkeeseen kuuluu myös latausasemia ja verkkoalusta, joiden kustannukset ovat yhteensä 145 miljoonaa euroa.

“Tämä on tulevaisuutta.”

Tiago Lopes, EIP:n yli-insinööri

Ainutlaatuista rahoitusta

EU:n pankin Poste Italianelle myöntämä laina on monin tavoin ainutlaatuinen. Ensinnäkin se kattaa sähköisen kuljetuskaluston uusimiseen liittyvät vuokratustannukset, latauspisteiden asentamisen ja verkkoalustan. Lisäksi rahoitetaan sähköajoneuvojen leasing-maksuja, jotka otetaan taseessa huomioon käyttöoikeuksina.

Auttaakseen Poste Italianea vauhdittamaan vihreää siirtymää EIP myös rahoittaa hankkeesta 69 prosenttia, mikä on huomattavasti enemmän kuin pankin tavanomainen 50 prosentin lainakatto.

Suunnitelma on kunnianhimoinen: postinjakelun päästöjä aiotaan vähentää jopa 40 prosentilla. Lopullisena tavoitteena on saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2030 mennessä eli jo ennen Euroopan unionin asettamaa aikarajaa.

Muutakin kuin sähköajoneuvoja

Lokakuun 2022 puolivälissä postia jakoi Italiassa kaikkiaan 1 100 sähköajoneuvoa 70 eri kaupungissa. Sähköistetyn jakelun piiriin kuuluvat jo muun muassa Torino, Firenze, Trieste, Bologna, Napoli ja tietenkin Rooma.

Ajoneuvojen lataukseen tarvittava sähkö saadaan uusiutuvista lähteistä. Hanke vähentää ilmansaasteita, kasvihuonekaasupäästöjä sekä kaupunkikeskustojen melua. Hiilidioksidipäästöjä jää syntymättä 3 000 tonnia vuodessa, mikä vastaa suunnilleen 3 000 matkustajan edestakaista lentoa Pariisista New Yorkiin.

Vähentääkseen ympäristövaikutuksiaan vielä lisää Poste Italiane käyttää Euroopan investointipankin rahoitusta myös verkkoalustan rakentamiseen. Innovatiivisessa toimintamallissa postinjakajan reitti optimoidaan postiliikenteen, kuljettavan matkan, tien laadun, liikennerajoitusten ja pakettien koon perusteella. Reittisuunnittelussa otetaan huomioon sähköajoneuvojen toimintamatka ja latausasemien saatavuus.

”Hankkeen onnistuminen perustuu suureen määrään reaaliajassa kerättyä dataa”, kertoo rahoitushanketta hoitanut EIP:n yli-insinööri Tiago Lopes. ”Tämä on tulevaisuutta.”

INNOVAATIOT TUOVAT RIIPPUMATTOMUUTTA

“ EIP on ylpeä voidessaan vauhdittaa Euroopan innovaatorahoitusta, edistää riippumattomia, kriisinkestäviä ja turvallisia terveydenhuoltojärjestelmiä eurooppalaisille sekä tukea Euroopan bio- ja terveysteknologian kärkiyrityksiä. Pankin rooli on koronaviruspandemian myötä tullut yhä tärkeämmäksi. Vuonna 2021 rahoitimme biotiedehankkeita yli 1,6 miljardilla eurolla, josta osansa sai myös mRNA-koronarokotteen kehittänyt BioNTech. EIP:n tuki nopeuttaa perustutkimuksen kaupallistamista edistäen aineettoman omaisuuden kehittymistä. Tuemme innovatiivisten tuotteiden syntyä lääketieteellisiin tarpeisiin ja autamme niitä kasvamaan. Sitä kautta voimme parantaa potilaiden elämänlaatua niin Euroopassa kuin muualla maailmassa”. //

Dana Burduja, biotieteistä ja terveydenhuollosta vastaava päällikkö, EIP

“ Jotta Eurooppa voisi olla taloudellisesti riippumaton, meidän on investoitava reilusti innovaatioihin sekä digitalouden avainteknologiaan. Etusijalla ovat mikrosirut, datakeskukset ja kyberturvallisuus. Digitalisaatio on väistämätöntä ja tapahtuu nopeammin kuin uskommekaan. Se myös vaikuttaa meihin enemmän kuin voisi kuvitella. Investointeja tarvitaan aallon harjalla pysymiseen. //

Harald Gruber, digitaalisista infrastruktuureista vastaava päällikkö, EIP

INNOVAATIOT TUOVAT RIIPPUMATTOMUUTTA

Innovointi on elintärkeää Euroopan taloudellisen hyvinvoinnin, riippumattomuuden ja ilmastotavoitteiden kannalta. Niitä ei yksinkertaisesti voida saavuttaa pelkästään tämän päivän teknologialla.

Pankin rahoitus ja tekninen tuki ovat auttaneet eurooppalaisyrityksiä saavuttamaan läpimurtoja monilla aloilla aina kelluvista tuulipuistoista mRNA-rokotteisiin. Ne myös vähentävät eurooppalaisten yrittäjien, tutkijoiden ja insinöörien tarvetta turvautua ulkomaiseen pääomaan, mikä vahvistaa riippumattomuuttamme strategisilla toimialoilla.

JUURIKKAAT TAUTEJA VASTAAN

Ranskalaisyritys jalostaa ilmastonmuutoksen kestäviä kasveja, jotka vaativat vähemmän torjunta-aineita ja lannoitteita

Euroopan unioni kielsi vuonna 2018 neonikotinoidit, joita käytetään esimerkiksi sokerijuurikkaiden suojaamiseen kirvojen levittämiltä taudeilta. Silloin kiello vaikutti hyvältä ajatukselta, sillä hyönteismyrkyn oli todettu vahingoittavan mehiläisiä. Neonikotinoidien kiello oli osa EU:n laajempaa pyrkimystä kohti kestävämpää maataloutta.

Kiello johti kuitenkin tuhoihin juurikaspelloilla, kun juurikkaan nekroottinen keltasuonivirus pääsi leviämään. Yksi maailman suurimmista juurikassokerin tuottajista kärsi satovahinkoja ja koko teollisuus oli uhattuna. Tämän seurauksena Ranska peruutti kiellon vuoteen 2023 asti.

Jatkoaika ei ollut pitkä, koska yleensä uuden kasvilajikkeen jalostus vie seitsemästä kymmeneen vuotta. Pohjoisranskalainen kasvinjalostukseen ja siementen tuotantoon erikoistunut yritys Florimond Desprez tekee kovasti työtä ongelman ratkaisemiseksi. Yritys on jalostanut sokerijuurikkaita lähes 200 vuotta ja hyödyntää nyt pitkää kokemustaan kehittääkseen kasvin, joka pystyy vastustamaan keltasuonivirusta. Samalla kasvin tulisi säilyttää luonnollinen vastustuskykynsä myös muita viruksia ja taudinaiheuttajia vastaan.

Kehitystyöllä on vaikutuksensa myös muihin kasveihin ja maatalouden toimialoihin.

”Kestävä maatalous vaatii sekä typpilannoitteiden käytön vähentämistä, koska niiden hiilijalanjälki on merkittävä, että kasvinsuojeluaineiden välttämistä”, Florimond Desprez -konsernin strategiajohtaja Marin Desprez luettelee. ”Jos kasvilajike on luontaisesti taudinkestävä, sitä ei tarvitse suojata kemikaalein.”

Maatalouteen kohdistuu paineita ilmastonmuutoksen vuoksi. Ympäristövaikutuksia pitäisi hillitä, mutta samalla on ruokittava maailman kasvava väestö. Ratkaisun avain on sellaisten kasvien jalostus, jotka vaativat vähemmän hoitoa ja kemiallista käsittelyä, mutta tuottavat silti riittävästi satoa yhä vaikeammassa olosuhteissa.

Euroopan investointipankki tukee Florimond Desprezin pääasiassa Ranskassa ja Belgiassa tehtävää tutkimus- ja kehitystyötä 40 miljoonan euron lainalla, joka allekirjoitettiin huhtikuussa. Lainan tukena on takaus Euroopan strategisten investointien rahastosta (ESIR), joka nykyisin on osa InvestEU-rahastoa.

”Maataloussektorilla tarvitaan paljon investointeja, eikä rahoitusta ole helposti saatavilla etenkin pienemmille yrityksille”, kertoo hankkeen parissa työskentelevä EIP:n lainavastaava Zeina Chebli.

Satoja vuosia kasvinjalostusta

Florimond Desprez on pohjimmiltaan perheyrittäjä. Desprezin perhe perusti sen vuonna 1830 – viisi sukupolvea sitten – Cappelle-en-Pévèlen kylässä Lillen eteläpuolella. Liiketoiminta sai vauhtia nopeasti kasvavasta sokerijuurikkateollisuudesta, joka oli syntynyt Napoleon Bonaparten tuella. Vuosien kuluessa yritys on laajentanut tuotantoaan muun muassa rehusikurin, perunan ja vehnän viljelyyn.

Euroopan strategisten investointien rahasto

**Jos kasvilajike on luontaisesti taudinkestävä,
sitä ei tarvitse suojata kemikaalein. //**

Marin Desprez, konsernin strategiajohtaja, Florimond Desprez

”Lainamme auttaa yritystä pysymään kilpailukykyisenä ja vastaamaan maatalouden keskeisiin ympäristöhaasteisiin, kuten ilmastonmuutokseen sopeutumiseen. Samalla tuemme laajemminkin Pohjois-Ranskan maaseutua”, sanoo yli-insinööri Sébastien Collot Euroopan investointipankin biotaloustiimistä.

Kasvinjalostuksen periaate on melko yksinkertainen. Esimerkiksi erityisen maukasta tai rapeaa leipää tuottava vehnälajike risteytetään sellaisen lajikkeen kanssa, joka on erityisen elinvoimainen tai taudinkestävä. Tutkijat pölyttävät lajikkeen toisella käsin, jolloin saadaan aikaan risteymä. Risteymälaikkeen taimet istutetaan ja niitä tarkkaillaan sen varmistamiseksi, että uudella lajikkeella todella ovat halutut ominaisuudet, kuten hyvä maku ja taudinkestävyys.

Maatalous paineen alla

Maataloustuotanto on onnistunut pysymään maailman räjähdysmäisen väestönkasvun tahdissa jo viimeiset 50 vuotta. Tulevaisuuden ruokatarpeiden täyttämiseen tarvitaan kuitenkin lisää innovaatioita. ”Asiaan vaikuttaa monta tekijää: viljelyyn on käytettävissä yhä vähemmän maata, väestö kasvaa ja ilmasto-olosuhteet muuttuvat epäsuotuisammiksi”, EIP:n Collot pohtii. ”Siksi tarvitaan tutkimusta.”

Tutkimus on tärkeää myös sellaisten tautien ja tuholaisien torjunnassa, joita ei normaalisti esiinny Pohjois-Euroopassa. Viime vuonna Ranskan Champagnen alueen maanviljelijät löysivät vehnästä mustaruosteenimistä sienitautia, jota oli 20–30 vuoden ajan tavattu vain Marokossa. Myös hyönteiset, jotka ennen kuolivat talven aikana, pysyvät nyt elossa ja lisääntyvät. Tämä johtuu osaksi ilmastonmuutoksesta. ”Vaikutus satoon voi olla mittava”, huokaa Desprez. ”Uudet kasvitaudit ovat suuri rasite maanviljelijöille ja voivat viime kädessä vaarantaa ruokaturvamme.”

Maatalouteen kohdistuvat paineet aiheuttavat luonnollisesti huolta tulevaisuudesta. Desprez on kuitenkin toiveikas. Hänen mukaansa uudet innovaatiot ja kestävien kasvilajikkeiden kehittäminen avaavat myös valtavasti uusia mahdollisuuksia. ”Maatalouselinkeino on yhteiskunnan kannalta oleellisen tärkeä. Uskon, että pystymme siirtymään entistä kestävämpään viljelyyn ja sitä kautta myös parantamaan Euroopan elintarvikeomavaraisuutta”, hän sanoo.

SAISIKO OLLA RISKIPÄÄOMAA?

Nälkäisille ruokaa riskipääomarahoituksella

Kotieläimillä on usein loistartuntoja. Niiden torjumiseksi karjankasvattajat joutuvat lähettämään ulostenäytteitä laboratorioon ja odottamaan tuloksia jopa viisi päivää. Niinpä he usein vain lääkitsevät koko lauman varmuuden vuoksi. "Lääkkeiden liiakäytöllä on vaikutuksensa ravintoketjuun", muistuttaa Micron Agritech -yrityksen toimitusjohtaja Daniel Izquierdo, joka kuuluu myös yrityksen perustajiin. "Se mitä eläimet syövät, päättyy myös meidän lautasellemme."

Izquierdo on yhdessä muiden Dublinin teknisen korkeakoulun opiskelijoiden kanssa kehittänyt koneoppimiseen perustuvan ratkaisun, jonka avulla maanviljelijä voi tehdä pikatestin itse. Siihen tarvitaan vain valmis testipakkaus ja älypuhelin.

Hanke toi työryhmälle useita apurahoja ja palkintoja. Vuonna 2019 he olivat valmiita irtautumaan yliopistosta ja perustamaan oman yrityksen. Eteenpäin heitä auttoi Euroopan investointirahaston tukema pääomasijoitusyhtiö The Yield Lab Europe. "Yield Lab auttoi meitä tuotekehityksessä. Sen ansiosta olemme päässeet tähän, missä nyt olemme", kiittää Izquierdo.

Micron Agritech on yksi esimerkki siitä, miten riskipääomarahaus tuo kipeästi kaivattuja innovaatioita maatalousalalle. Maailman väkiluvun odotetaan kasvavan 60 vuodessa 10,4 miljardiin. Kaikkien näiden ihmisten ruokkiminen ei tule olemaan helppoa jo ennestään rasitetulle maapallollemme. Innovaatioita ja uutta teknologiaa tukeva riskipääoma on elintärkeää sen varmistamiseksi, etteivät tulevat sukupolvet joudu näkemään nälkää. Siksi Euroopan investointirahasto tukee The Yield Lab European kaltaisia rahastoja.

"Investoimalla riskipääomarahastojen ja pääomasijoitusyhtiöiden hallinnoimiin rahastoihin voimme moninkertaistaa ne rahoitusvarat, jotka tuomme markkinoille", kertoo Euroopan investointirahaston ilmasto- ja ympäristövaikutuksista vastaava päällikkö Adelaide Cracco. "Kun toimimme tällä tavoin yhdessä sijoittajien kanssa, jokainen meidän investoimamme euro tuo mukaan neljä euroa muilta sijoittajilta."

Innovaatioiden surinaa

Toinen Euroopan investointirahaston tukema maatalousteknologian startup-yritys on ApisProtect Irlannin Corkista. Se on kehittänyt innovatiivisen järjestelmän, joka auttaa mehiläishoitajia lisäämään tuottavuutta ja pienentämään kustannuksia.

ApisProtectin esineiden internetiin ja tekoälyyn perustuva järjestelmä kerää ja tulkitsee dataa mehiläispesistä etäyhteydellä.

Micron Agritechin ja ApisProtectin kaltaisiin yrityksiin tehdyt riskipääomasijoitukset edistävät innovaatioiden varhaisia kehitysvaiheita. "Tällaisilla innovaatioilla voi olla mullistava potentiaali, joka tuo alalle suuria muutoksia", korostaa Euroopan investointirahaston Cracco. "Näin syntyy uusia tulevaisuuden tuotteita ja teknologiaa, jolla on valtava vaikutus."

JAKELUROBOTTIEN ESIINMARSSI

Robottiikkayritys Starship Technologies uudistaa ostoskäyttäytymistä ja jakelumenetelmiä tuoden vihreitä innovaatioita kaupunkiliikenteeseen

Kuvittele tullessi juuri nälkäisenä kotiin töistä. Päätät tilata ruokaa netistä kotiinkuljetuksella ja jätät odottelemaan sen toimitusta. Saapumisilmoituksen saatuaasi menet ovelle. Siellä ei kuitenkaan ole ketään muuta kuin pieni, valkoinen robotti, joka on suunnilleen ostoskorin kokoinen ja näyttää futuristiselta.

Saattaa kuulostaa tieteiselokuvalta, mutta tämä on jo täyttä totta monille kuluttajille Virossa, Suomessa, Tanskassa, Isossa-Britanniassa ja Yhdysvalloissa.

Keksinnön takana on vuonna 2014 perustettu virolaisyhteisö Starship Technologies, jonka ovat luoneet myös Skypen perustajina ja pääsuunnittelijoina tunnetut Ahti Heinla ja Janus Friis. Tähän mennessä yritys on toimittanut yli 3,5 miljoonaa ostoslähetystä, jotka ovat taittaneet eri puolilla maailmaa yhteensä 7 miljoonan kilometrin matkan. Se on enemmän kuin yhdelläkään kilpailijoista.

Tulevaisuuden jakelurobotit

Vaikka Starshipin robottien esikuvana näyttää olleen pikemminkin R2-D2 kuin Terminaattori, niiden soman ulkonäön ei pidä antaa hämätä – ne ovat sitkeitä tyyppisiä. Robotissa on 12 kameraa ja kuusi pyörää, joiden avulla se pystyy kiipeämään reunakiveysten yli, väistämään esineet ja pysymään poissa jalankulkijoiden tieltä. Se pystyy havaitsemaan esteet, kuten liikkuvat autot, jopa 300 metrin etäisyydeltä.

Robotit osaavat myös hoitaa jakelun fiksusti. Sähkökäyttöistä laitetta ohjaavat useat anturit, tekoäly ja koneoppiminen. Se osaa valita lyhyimmän ja turvallisimman reitin niin, että jakeluun kuluva aika ja syntyvä hiilijalanjälki ovat mahdollisimman pienet. ”Starshipin toimitus kuluttaa keskimäärin saman verran energiaa kuin yhden teekupillisen keittäminen kattilassa”, vertaa Starshipin markkinointijohtaja Henry Harris-Burland.

Vihreitä ja innovatiivisia ratkaisuja

Tavarantoimitukset ovat merkittävä saasteiden lähde monissa kaupungeissa. Starshipin robotit auttavat vähentämään ruuhkia ja haitallisia päästöjä jakeluketjun viimeisellä maililla. ”Jokainen robotti voi poistaa liikenteestä kymmenen autoa”, Harris-Burland sanoo. ”Milton Keynes Councilin Isossa-Britanniassa tekemä tutkimus osoitti, että robottimme ovat auttaneet välttämään yli 280 000 automatkaa. Se tarkoittaa 137 tonnia hiilidioksidipäästöjä ja 22 kiloa typen oksidipäästöjä.”

Euroopan investointipankki tukee yritystä tammikuussa 2022 allekirjoitetulla 50 miljoonan euron oman pääoman luonteisella riskipääomalla. Euroopan strategisten investointien rahaston tukema laina on osa Euroopan kasvurahoitusvälinettä (EGFF), joka on nimenomaisesti tarkoitettu helpottamaan riskipääomarahoitukseen saantia Euroopan innovatiivisille startup-yrityksille.

IOT-JOHTAJIEN TUKENA

Kaksi eurooppalaista yritystä uudistaa esineiden internetiä kehittämällä innovatiivisia digitaalijärjestelmiä rakennuksiin

Esineiden internet (IoT) on teknologia, jolla on potentiaalia muuttaa ja optimoida tapamme elää, ajaa autoa, työskennellä, valmistaa tuotteita tai hankkia terveyspalveluita. Se voi auttaa myös vähentämään energiankulutusta ja hiilidioksidipäästöjä. Esineiden internet on oleellinen osa digitalisaatiota ja yksi Euroopan digitaalisen riippumattomuuden avainteknologioista. Vuoteen 2025 mennessä käytössä odotetaan olevan jo 41 miljardia IoT-laitetta.

Puolan Krakovassa perustettu IoT-yritys Kontakt Micro-Location (lyhyemmin Kontakt.io) hyödyntää Bluetooth-teknologiaa sisäpaikannusjärjestelmien kehittämisessä. ”Muut yritykset ovat jo vuosia tarjonneet kalliita ja monimutkaisia yhtenäisjärjestelmiä”, Kontakt.io:n toimitusjohtaja Philipp von Gilsa kertoo. ”Me taas tuotamme IoT-älylaitteita, pilvipalveluita ja tehokkaita ohjelmistoja, jotka muuntavat rakennuksen kestäväksi ja ympäristöystävälliseksi sisätilaympäristöksi.”

Ihmiset, esineet ja rakennukset vuorovaikutuksessa

Kontakt.io luo tekoälyn, anturien ja pilviteknologian avulla wifi-verkon päälle uuden metadatakerroksen, joka tekee rakennuksesta älyrakennuksen.

Kontakt.io:n paikkatietosovellusten ansiosta esimerkiksi sairaanhoitaja löytää lähimmät puhtaat hoitovälineet, ja toimiston tilankäyttöä ja energiankulutusta voidaan hallita aiempaa tehokkaammin.

”Tuotteemme auttavat optimoimaan rakennuksen sähkönkäytön”, kertoo Kontakt.io:n teknologiajohtaja Łukasz Szelejewski. ”Kun tiedämme, miten rakennusta tosiasiasa käytetään, pystymme tämän tietopohjan avulla minimoimaan lämmitykseen, ilmanvaihtoon ja jäähdytykseen kuluvan energian. Näin kustannuksia voidaan alentaa jopa 35 %.”

Euroopan investointipankki myönsi helmikuussa 2022 Kontakt.io:lle 12 miljoonan euron lainan Euroopan takuurahastosta, joka on tarkoitettu eurooppalaisyritysten avuksi koronapandemian talousvaikutuksista selviytymisessä. Monet rahaston tuensaajat ovat nuoria teknologiayrityksiä, jotka muutoin olisivat joutuneet hankkimaan rahoitusta Yhdysvalloista tai Kiinasta.

IoT-tuotteita Liettuasta

Toinen Euroopan investointipankin tukema IoT-yritys, Teltonika IoT Group, valmistaa innovatiivisia langattomia verkkoja ja niihin liittyviä laitteita, kuten ajoneuvojen seurantajärjestelmiä, GPS-paikantimia ja modeemeja.

”Aloitimme Liettuassa pienyrityksenä vuonna 1998, emmekä säästyneet vaikeuksilta”, muistelee Teltonika IoT Groupin perustaja ja pääjohtaja Arvydas Paukštys. ”Nyt myymme ainutlaatuisia Liettuassa valmistettuja IoT-tuotteitamme yli 160 maahan.”

Euroopan investointipankki allekirjoitti Teltonikan tueksi 50 miljoonan euron rahoitussopimuksen toukokuussa 2022. Lainan turvana on EU:n budjettitakaus Euroopan strategisten investointien rahastosta.

LÄÄKKEITÄ SYÖVÄN NUJERTAMISEEN

Puolalaisyritys kehittää uudenlaisia täsmälääkkeitä verisyövän ja kiinteiden kasvainten torjuntaan

Akuutti myeloinen leukemia (AML) on vakava verisyövän muoto, joka on kuitenkin melko harvinainen. Vuosittain todetaan 20 000 uutta tautitapausta Euroopassa ja saman verran Yhdysvalloissa. Kyseessä on hyvin aggressiivinen syöpä, jonka eloonjäämisprosentti aikuisilla on kaikista verisyövistä pienin.

Puolalaisen bioteknologiayritys Ryvu Therapeuticsin kehittämät uudet lääkkeet voivat antaa uutta toivoa AML-potilaille ja muille henkeä uhkaavaa syöpää sairastaville.

”Kehomme on lopulta hyvin vastustuskykyinen”, sanoo Ryvun tutkimusjohtaja Krzysztof Brzozka. ”Meillä kaikilla on joskus ollut syöpäsoluja kehossamme, mutta immuunijärjestelmä tuhoaa ne ennen kuin ehdimme edes huomata kasvainsolujen olemassaoloa. Joskus harvoin haitalliset solut ovat kuitenkin hyvin aggressiivisia tai onnistuvat tukahduttamaan immuunijärjestelmämme. Silloin kasvaimet tulevat näkyviin ja leviävät syöpäsairautena.”

Pieniä molekyyleja, suuria mahdollisuuksia

Euroopan investointipankki myöntää Ryvulle **22 miljoonaa euroa riskipääomarahoitusta** yrityksen tutkimustyön ja kliinisten kokeiden tukemiseen.

Ryvu on onnistunut kehittämään kyvyn tunnistaa molekyyliden erilaiset toimintamekanismit nopeasti, jolloin lääke voidaan optimoida ja räätälöidä erityyppisiin syöpiin ja hoitomuotoihin. Kliinisissä kokeissa tutkitaan nyt kahta lääkevaihtoehtoa: SEL24 ja RVU120. Molemmat ovat kinaasin estäjiä, jotka pysäyttävät syövän kasvua ylläpitävät prosessit soluissa.

Kumpaakin lääkettä testataan verisyövän hoitoon. RVU120-läkettä kokeillaan myös kiinteisiin kasvaimiin, kuten rinta- ja eturauhassyöpään. Nämä lääkkeet annostellaan kapsleina, joten ne voi ottaa kotona. Tämä on merkittävä etu kipeälle ja väsyneelle syöpäpotilaalle, joka yleensä joutuu käymään taajaan sairaalassa verensiirtojen ja toistuvien infektioiden vuoksi.

EU-rahoitusta huippuluokan tutkimukseen Puolassa

Euroopan investointipankin riskipääomarahoituksen tukena on Euroopan strategisten investointien rahasto (ESIR). ”Yrityksen tähänastiset saavutukset ovat tehneet meihin vaikutuksen”, sanoo EIP:n biotieteiden erityisasiantuntija Cristina Niculescu. ”Heidän strategiansa näyttää erittäin lupaavalta.”

Bioteknologiahankkeet ovat silti verrattain riskipitoisia, koska kliinisten tutkimusten tuloksista ei ole varmuutta etukäteen. ”Ilman ESIR-rahaston takausta emme olisi voineet rahoittaa tätä hanketta”, toteaa investointivastaava Anna Stodolkiewicz Euroopan investointipankista.

Vuodesta 2015 lähtien EIP on tukenut syöpähoitojen tutkimushankkeita noin miljardilla eurolla. Syöpäsairauksiin menehtyy maailmassa 10 miljoonaa ihmistä joka vuosi. ”Moni hankkeista epäonnistuu. Silloin menetämme rahaa, joka olisi voitu käyttää vaikkapa uuden moottoritien rakentamiseen”, Niculescu kertoo. ”Mutta jos yksikin hanke saavuttaa tavoitteensa, se muuttaa miljoonien ihmisten elämää.”

TULEVAISUUS EI OLE BINÄÄRINEN

Suomalainen yritys siirtyy ykkösistä ja nolista eteenpäin rakentaakseen kvanttietokoneita, jotka vauhdittavat tieteen läpimurtoja ja auttavat parantamaan elämänlaatua

Kvanttietokoneista tulevat ehkä ensimmäisenä mieleen Hollywoodin scifielokuvat, joissa tätä teknologiaa käytetään aikamatkailuun tai futurististen kaupunkien voimanlähteenä. Mutta kvanttietokoneet ovat jo täyttä todellisuutta. Asiantuntijoiden mukaan ne voivat muuttaa maailmaa, luoda tulevaisuuden teknologiaa ja tehdä tieteiselokuvien unelmista totta.

Suomalaisyritys IQM Quantum Computers on vahvasti mukana tässä kvanttilaskennan aamunkoitossa. "Olemme Euroopan ensimmäinen kvanttiteknoologiaan erikoistunut tuotantolaitos", kertoo IQM:n operatiivinen johtaja Juha Vartiainen, joka on myös yksi yrityksen perustajista. "Yrityksemme kvantti-proessorit ja -tietokoneet voivat mullistaa monia eri aloja lääkkeiden ja rokotteiden kehityksestä kyberturvallisuuteen. Niiden avulla voi syntyä merkittäviä innovaatioita myös ilmastoteknologiaan."

Kvanttilaskentaa pidetään teknologian seuraavana suurena kehitysaskeleena. Asiantuntijat arvioivat sen markkinoiden kasvavan 770 miljoonaan dollariin jo vuoteen 2025 mennessä. Sen vuoksi Euroopan investointipankki tukee IQM-yritystä helmikuussa 2022 allekirjoitetulla 35 miljoonan euron lainalla, joka myönnettiin Euroopan takurahastosta.

Mikä on kvanttietokone?

Vuonna 1981 fyysikko Richard Feynman visioi, että kvanttietokoneilla olisi mahdollista simuloida fyysisiä järjestelmiä tavalla, johon perinteiset tietokoneet eivät kykene. Valitettavasti kukaan ei vielä silloin tiennyt, miten tällainen tietokone rakennetaan.

Seitsemäntoista vuotta myöhemmin Isaac L. Chuang, Neil Gershenfeld ja Mark Kubinec osoittivat idean olevan toteutettavissa. He onnistuivat rakentamaan ensimmäisen kaksikubitin kvanttietokoneen. Tämä läpimurto viitoitti tietä täysin uuden kvanttietokoneen syntyyn, jota yhä tavoitellaan.

Perinteinen tietokone käsittelee digitaalisia bittejä eli ykkösiä ja nollija. Kvanttietokone taas perustuu kvanttibitteihin eli kubitteihin, jotka voivat olla arvoltaan joko 0 tai 1, sekä 0 että 1, tai mikä tahansa arvo niiden väliltä. Tämä kasvattaa koneen laskentakapasiteettia valtavasti.

Tulevaisuuden kvanttietokone voisi esimerkiksi murtaa minkä tahansa nykyisin käytössä olevan turvajärjestelmän sekunneissa, kun siihen tämän päivän parhailta supertietokoneilta kuluisi miljoonia vuosia.

Kvanttietokoneet hoitavat periaatteessa samoja tehtäviä kuin nykyiset tietokoneemme, mutta ne tekevät sen paljon nopeammin. Uudelle teknologialle voi kuitenkin olla muitakin käyttöä.

"Kvanttietokone voisi simuloida kemiallisia reaktioita, mikä helpottaisi lääkkeiden kehitystä ja erilaisten materiaalien tuotantoa", Vartiainen kertoo. "Käyttökohteita löytyy rahoituksesta energiaan, lääkkeitä materiaalitieteeseen, logistiikasta huipputeknologiaan. Kvanttilaskennalla on kyky vauhdittaa keksintöjä ja läpimurtoja, jotka parantavat meidän kaikkien elämänlaatua."

INNOVAATIOT TUOVAT RIIPPUMATTOMUUTTA

“Yrityksemme kvanttiprosessorit ja -tietokoneet voivat mullistaa monia eri aloja lääke- ja rokotekehityksestä kyberturvallisuuteen. Niiden kautta voi syntyä merkittäviä innovaatioita myös ilmastoteknologiaan.”

Juha Vartiainen, IQM Quantum Computersin operatiivinen johtaja ja yksi perustajista

Riskipääomalla liikettä kvantteihin

Kvanttitutkimuksella on Euroopassa vahvat perinteet, ja monet maailman johtavista tutkimuskeskuksista sijaitsevat täällä. Kiina ja Yhdysvallat ovat kuitenkin kirmässä kvanttikilpailun kärkeen.

EU:n pankin hallinnoima Euroopan takurahasto pyrkii vahvistamaan maanosamme kilpailukykyä tukemalla koronan aiheuttamasta talouden taantumasta kärsineitä yrityksiä. Monet niistä ovat teknologiayrityksiä, joilla ei ole turvanaan riittävästi pääomaa liiketoiminnan laajentamiseen. Tuki on erityisen tärkeää niillä teknologian aloilla, joilla eurooppalaiset yritykset muutoin joutuisivat etsimään rahoitusvaihtoehtoja Kiinasta tai Yhdysvalloista.

”Takuurahaston ansiosta voimme tarjota pitkäaikaista riskipääomarahoitusta ja vastata nopeasti kasvavien innovaatioryitysten yksilöllisiin rahoitustarpeisiin aloilla, jotka ovat Euroopan tulevaisuudelle ratkaisevan tärkeitä”, painottaa Euroopan investointipankissa riskirahoituksen ja pääomasijoitusten parissa työskentelevä Cristian Antoci.

Euroopan investointipankin tuella IQM pystyy jatkamaan urauurtavaa kvanttitutkimustaan niin Euroopan kuin koko maailmankin tasolla. ”Käytämme rahoituksen Euroopan-toimintamme edelleen kehittämiseen ja laajentamiseen”, kertoo IQM:n rahoitusjohtaja Pia-Johanna Lemmetty. ”Lisäksi se auttaa meitä jatkamaan tuotteemme kehitystä sekä kasvattamaan huippulahjakkaista asiantuntijoista koostuvaa tiimiämme.”

Kvanttiratkaisuja aikamme ongelmiin

IQM haluaa hyödyntää innovaatiotaan myös ilmastokriisin ratkaisemiseen.

”Kvanttilaskennalla voi olla oleellinen merkitys ilmastokysymysten selvittämisessä”, arvioi Vartiainen. ”Sen avulla on mahdollista kehittää tehokkaampia akkuja polttomoottorien korvaajiksi, parantaa sään mallinnusta tai optimoida energiaverkkoa niin, että kaupungin liikenneverroista syntyy vähemmän hiilidioksidipäästöjä.”

Yritys on mukana luomassa seuraavan sukupolven eurooppalaista kvanttiekosysteemiä.

Joulukuussa 2021 se avasi Espooseen uuden erikoistuneen tuotantolaitoksen, joka tuo Suomeen huipputeknologian työpaikkoja ja edistää alan tutkimusta maailmanlaajuisesti yhteistyössä kansainvälisten tutkimuskeskuksen ja yliopistojen kanssa.

TARKOITUS KAIKEN TAKANA

Vaikuttavuusinvestointien edelläkävijä Ananda tukee yhteiskunnalle ja ympäristölle ystävällisiä yrityksiä satelliiteista sähköautojen latauspisteisiin sekä maaperää ravitsevaan viljelyyn

Florian Erber oli jo saavuttanut urallaan paljon. Hän oli sähköinsinööri ja työskennellyt riskirahoituksen parissa Kaliforniassa ja Münchenissa, minkä jälkeen hän myi oman startup-yrityksensä suurelle kansainväliselle konsernille. Erber mietti kuitenkin, miten selittäisi työuransa nelivuotiaalle tyttärelleen. ”Se mikä puuttui”, hän pohtii, ”oli tarkoitus kaiken takana.”

Silloin hän päätti siirtyä juuri kehittymässä olevalle vaikuttavuusinvestointien alalle. ”Halusin voida kertoa tyttärelle, että edistän ympäristön tilan paranemista. Sillä voisin perustella tekemiseni sekä lapselle että itselleni.”

Erberin vuonna 2009 yhdessä Johannes Weberin kanssa perustama investointirahasto syntyi ajatuksesta, että heidän rahoittamallaan liiketoiminnalla pitäisi olla oikeasti merkitystä. Tämä ajatus on nyt periaatteena jatkuvasti laajenevalla vaikuttavuusinvestointien alalla. Toukokuussa Ananda Impact Ventures sulki neljännen investointirahastonsa, johon saatiin kerätyksi 108 miljoonaa euroa. Siihen sisältyi myös Euroopan investointirahaston kolmas sijoitus Anandaan.

”Investoimme sellaisiin rahastoihin, jotka mittaavat vaikutuksiaan”, kertoo investointijohtaja Maximilian Heyde Euroopan investointirahastosta, joka on Euroopan investointipankin tytäryhtiö. ”Ne suuntautuvat yhteiskunnallisten ja ympäristöongelmien ratkaisuun samalla kun tuottavat taloudellista hyötyä sijoittajilleen.”

Etenkin Euroopan investointirahasto on keskeinen toimija vaikuttavuusinvestoinneissa. ”EIR aloitti vaikuttavuusinvestointien markkinan rakentamisen jo hyvin varhain”, Erber toteaa. ”Se vaikutti ratkaisevasti toisen rahastomme syntyyn.”

Vaikuttavuusinvestoinneilla innovaatioita Eurooppaan

Vaikuttavuusinvestoinnit auttavat myös ylläpitämään Euroopan globaalia kilpailukykyä rahoittamalla sellaisia innovaatioita, joihin muutoin jouduttaisiin etsimään rahoitusta Yhdysvalloista tai Aasiasta. Sillä on vaikutusta maanosamme **huoltovarmuuteen**. ”Eurooppalaiset riskipääomarahastot ovat usein liian pieniä tukemaan yritysten myöhempiä kasvuvaiheita. Silloin vauhtiin päässeet yritykset joutuvat turvautumaan suurempiin rahastoihin Yhdysvalloissa tai Kiinassa”, selittää EIR:n Heyde. ”Yksi strategisista tavoitteistamme on tarjota riskirahastoille lisäpääomaa, jotta ne voisivat kirjoittaa suurempia shekkejä ilmasto- tai ympäristömyönteistä teknologiaa käyttäville laajentuville yrityksille.”

Vuodesta 2008 lähtien Euroopan investointirahasto on sijoittanut vaikuttavuusinvestointirahastoihin kaikkiaan 1,4 miljardia euroa, josta yli puolet kolmen viime vuoden aikana. Tällaisen toiminnan odotetaan lähivuosina vielä merkittävästi kasvavan, sillä EIR on sitoutunut suuntaamaan vähintään 25 % vuosittaisista investoinneistaan ilmastoon ja ympäristön suojeluun.

INNOVAATIOT TUOVAT RIIPPUMATTOMUUTTA

“Digitalisaation kanssa Euroopalla oli aiemmin vaikeuksia. Nyt olemme niillä markkinoilla edellä Yhdysvaltoja. Johtoaseman säilyttäminen on tärkeää, jotta voimme menestyä eri puolilla maailmaa.”

Jörg Heuer, EcoG:n perustaja ja toimitusjohtaja

Kun EU tukee startup-yrityksiään, USA:n ja Aasian pääomasijoitusyhtiöt eivät pääse sanelemaan kaikkia ehtoja. Yksi Anandan tukemista yrityksistä, EcoG, aloitti toimintansa viisi vuotta sitten Detroitissa. Vuotta myöhemmin sen johto päätti kuitenkin jatkaa yrityksen kasvattamista Münchenissä. ”Eurooppa johtaa sähköautojen latausinfrastruktuurin markkinoita kaksin- tai kolminkertaisella etumatalla”, kertoo EcoG:n perustaja ja toimitusjohtaja Jörg Heuer. ”Digitalisaation kanssa Euroopalla oli aiemmin vaikeuksia. Nyt olemme niillä markkinoilla edellä Yhdysvaltoja. Johtoaseman säilyttäminen on tärkeää, jotta voimme menestyä eri puolilla maailmaa.”

"Älypuhelin" sähköautojen lataukseen

Heuer kuvaa EcoG:n tuotetta ”latausasemien älypuhelimeksi.” Yrityksen valmistamien älykkäiden latauspisteiden ansiosta kuluttajat voivat ladata autonsa silloin, kun sähkö on halvimmillaan ja uusiutuvaa energiaa runsaasti saatavilla. Se on tärkeä ominaisuus, sillä sähkökäyttöisten ajoneuvojen yleistyminen tulee todennäköisesti kuormittamaan Euroopan sähköntuotantokapasiteettia.

EcoG edistää ilmastonmuutoksen torjuntaa kahdella tavalla. Ensinnäkin se lievittää kuluttajien huolta sähköautojen toimintasäteestä niin, että sähköauton hankkiminen on houkuttelevampaa. Toiseksi uusien autojen käyttämä energia tulee entistä useammin vihreistä lähteistä. ”Jos rakennamme sähköautojen latauslaitteita samalla tavoin kuin leivänpaahtimia, niitä ei voi joustavasti sovittaa ajan myötä muuttuviin tarpeisiin”, Heuer sanoo. ”Älypuhelin voi sen käyttöänsä aikana uudistaa asentamalla siihen uusia toimintoja. Tavoittelemme samaa sähköautojen latausasemien suhteen.”

Vaikuttavuusinvestoinnit kasvavat

EcoG:n kaltaisten yritysten menestys ilahduttaa Florian Erberiä. Hän on nähnyt vaikuttavuusinvestointien markkinoiden kasvavan samaan tahtiin kuin tyttärensä Natalien, joka on nyt 18-vuotias.

”Kun aloitin vaikuttavuusinvestoinnit, monet pääomasijoitusalan kollegani totesivat ’Oikein kiva, mutta elääkö sillä? Miten tuosta saa rahaa?’” hän muistelee. ”Nyt he soittavat meille, koska valtavirran pääomasijoitusyhtiöidenkin on sopeuduttava nykyaikaan. Niiden on otettava rahoituksensa vaikutukset vakavasti.”

Aivan kuin nuori Natalie Erber, myös vaikuttavuusinvestointitoiminta on kypsymässä ja sen tulevaisuus näyttää valoisalta.

SOLUISTA APUA INKONTINENSSIIN

Itävaltalainen bioteknologiayritys kehittää soluterapiaa, joka voi auttaa miljoonia pidätyskyvyn heikkoudesta kärsiviä elämään taas aktiivista elämää

Kuvittele ryntääväsi kohti käymälää, mutta et ehdi ajoissa. Epämiellyttävä ajatus, joka valitettavasti on monille todellisuutta. Pelkästään Euroopassa ulosteen pidätyskyvyttömyydestä kärsii 20 miljoonaa aikuista. Virtsanpidätyksen vaikeudet ovat vielä yleisempiä.

Itävaltalainen bioteknologiayritys Innovacell kehittää soluterapiaa, joka voi tuoda ratkaisun ongelmaan. Hoidossa potilaan vahingoittuneeseen tai heikkoon sulki-jalihakseen ruiskutetaan hänen omien lihassolujensa esiasteita, jotka auttavat lihasta uusiutumaan ja palauttamaan toimintakykynsä.

Kliinisten kokeiden viimeisen vaiheen vauhdittamiseksi Innovacell sai Euroopan investointipankilta 15 miljoonan euron pääomallainan joulukuussa 2021. Laina auttaa yritystä säilyttämään kärkiasemansa kilpailussa, vaikka koronapandemia hidasti kehitystyötä.

”Eräs yhdysvaltalaisyritys on kehittämässä samantyyppistä hoitoa. He ovat kuitenkin ainakin viisi vuotta meitä jäljessä”, kertoo yrityksen toimitusjohtaja Ekkehart Steinhuber. ”Laina auttoi vakuuttamaan sijoittajat siitä, että yrityksellämme on käytettävissään riittävästi rahaa lähitulevaisuudessa.”

Inkontinenssin hoito parantaa elämänlaatua

Pidätyskyvyn heikkous on yleisempää iäkkäillä ihmisillä. Se on toiseksi yleisin syy sille, että vanhus joudutaan sijoittamaan hoitokotiin. Inkontinenssista kärsivät kuitenkin myös nuoremmat. Esimerkiksi naisilla sulki-jalihhas voi vaurioitua synnytyksessä.

Toistaiseksi pidätyskyvyn parantamiseksi ei ole paljonkaan tehtävissä, kertoo EIP:n biotieteiden asiantuntija Valeria Iansante. Käytettävissä olevat hoidot vaihtelevat ruokavalion muutoksesta ja fysioterapiasta lääkkeisiin, sähköstimulaatioon ja erilaisiin leikkauksiin. Jotkut hoidoista ovat hyvinkin rankkoja, eivätkä niiden vaikutukset useimmiten ole pysyviä.

Yhdestä ruiskeesta pitkäaikainen apu

Innovacell on valinnut toisen tien. Yrityksen kehittämässä hoidossa otetaan kirsikankiven kokoinen pala potilaan rintalihaksesta ja eristetään kudoksesta kantasolut, jotka sitten kehitetään lihassolujen esiasteiksi. Nämä esiastesolut injektoidaan potilaan sulki-jalihakseen, missä ne auttavat lihasta uudistumaan ja saamaan takaisin toimintakykynsä.

Patentoidun tekniikan ansiosta solut voidaan ruiskuttaa hyvin pienellä neulalla. Ultraääniohjattu toimenpide on potilaalle helppo, ja se pystytään suorittamaan hyvin tarkasti. Se voi myös tuoda vaivaan pysyvän avun: ”Meillä on tiedot kahdeksan vuotta sitten hoidetuista potilaista”, kertoo yrityksessä vuodesta 2009 työskennellyt toimitusjohtaja Steinhuber. ”Hoidolla saadaan aikaan kestävä vaikutus.”

”Laina auttoi vakuuttamaan sijoittajat siitä, että yrityksellämme on käytettävissään riittävästi rahaa lähitulevaisuudessa.”

Ekkehart Steinhuber, Innovacellin toimitusjohtaja

EU:lta tukea hyväksyntää odottaessa

Innovacellilla on valmisteilla kolme tuotetta, jotka on tarkoitettu erilaisten ulosteen ja virtsan pidätyskyvyn ongelmien hoitoon. Lupaavin valmiste on ICEF15, jolla hoidetaan ulosteen pakkoinkontinenssia. Se on edennyt kliinisissä kokeissa jo kolmanteen vaiheeseen, joka on viimeinen vaihe ennen virallista hyväksyntää. Tässä vaiheessa yritykseltä vaaditaan valtavia investointeja. ”Tutkimus maksaa kymmeniä miljoonia euroja”, Steinhuber toteaa.

Tässä vaiheessa ja tällä alalla varojen hankinta Euroopasta ei ole helppoa. Niinpä moni yritys päätyy etsimään rahoitusta Yhdysvalloista tai Aasiasta, mikä usein johtaa tutkimuksen karkaamiseen Euroopan ulkopuolelle.

”Eurooppalaiset sijoittajat eivät ole riittävän kiinnostuneita soluhoidoista”, harmittelee EIP:n investointivastaava Cyril Teixeira Da Silva, joka auttoi Innovacellin lainan järjestelyissä. ”Halusimme kuitenkin ehdottomasti pitää tämän innovaation Euroopassa.”

EU:n pankkina EIP pystyi tarjoamaan Innovacellille riskipääomarahoitusta Euroopan takuurahaston tuella. Rahasto on perustettu auttamaan koronapandemiasta kärsineitä yrityksiä. ”Sijoitukseen liittyy yhä riski”, muistuttaa Teixeira Da Silva. ”Ilman takausta se ei olisi vielä ollut rahoituskelpoinen, vaan meidän olisi tarvinnut vähintäänkin odottaa myönteisiä kolmannen vaiheen tuloksia.”

Japanissa kysyntää kantasoluhoidoille

Innovacell näkee suuria mahdollisuuksia Japanin markkinoilla, missä ikääntyvä väestö lisää tarvetta inkontinenssihoidoille. Myös siellä yrityksen tuotteet käyvät läpi kolmosvaiheen kokeita, jotta niille saataisiin paikallinen hyväksyntä. Japani on kiinnostava alue siitäkin syystä, että regeneratiivisten, elimistöä uudistavien hoitojen potentiaali on maassa yleisesti tunnustettu. Siksi näitä paljon tutkimusta vaativia hoitoja kehittävät yritykset saavat tuotteistaan helposti korkeamman hinnan.

Innsbruckin lääketieteellisessä korkeakoulussa vuonna 2000 alkunsa saanutta Innovacellia rahoittamalla EU:n pankki mahdollistaa yrityksen globaalin tutkimusviennin, mikä viime kädessä hyödyttää ihmisiä niin Euroopan unionissa kuin muualla maailmassa.

”Heissä on regeneratiivisen lääketieteen tulevaisuus”, EIP:n lansante sanoo. ”Uusille hoidoille on suuri tarve ja potilaat voivat hyötyä niistä erittäin paljon. Sen vuoksi käytämme EU:n rahoitusvaroja tähän yritykseen.”

YHTEYDET MAAILMALLE

” Alueellinen yhteistyö Euroopan unionin ja sen naapurien välillä on tärkeämpää kuin koskaan. Euroopan investointipankki on kuin silta, joka yhdistää ihmiset ja alueet. Sen vastuulliset hankkeet rakentavat parempia elinoloja nykyisille ja tuleville sukupolville. **”**

Souad Farsi, EIP:n Ammanin aluetoimiston päällikkö, Jordania

Globaalien kriisien edessä Euroopan investointipankki on uudistanut tapaansa toimia Euroopan unionin ulkopuolella. Tavoitteena on vastata globaaleihin haasteisiin entistä vaikuttavammin. Pankin kehitysrahoituksesta vastaava osasto EIP Global, joka perustettiin vuonna 2022, vie Euroopan unionin kestävyyttä, kehitystä, ilmastotoimia ja digitalisaatiota koskevat tavoitteet käytäntöön konkreettisiksi hankkeiksi ja rahoitustuotteiksi. Jokainen EIP Globalin toteuttama hanke vastaa tärkeään taloudelliseen tarpeeseen. Samalla hankkeet edistävät vapautta, ihmisarvoa ja oikeusvaltioperiaatetta, joiden asema maailmassa on osoittautunut epävakaammaksi kuin olemme aiemmin kuvitelleet.

EIP Global pitää yllä vahvoja ja tiiviitä yhteistyösuhteita Team Europeen ja sen kautta kumppaneihimme eri puolilla maailmaa.

HARMONIAA MIKRORAHOITUKSEEN

EU:n tekninen tuki auttoi palestiinalaista Faten-mikrorahoituslaitosta jakamaan 8 miljoonaa dollaria edelleen pienyrityksille

Shua'a Yassin haluaisi tarjota asiakkailleen parempia, nopeampia ja monipuolisempia erikoistestejä laboratoriossaan Palestiinan Länsirannan Ramallahissa. Yassin on veritauteihin erikoistunut laboratorioteknikko, joka jätti työnsä Palestiinan terveysministeriössä vuonna 2014 perustaakseen oman Lab Tech -yrityksensä.

"Aloitimme tavallisena laboratoriona tehden rutiinitestejä, erikoistumatta mihinkään", hän kertoo. "Sitten toimintamme kasvoi ja aloimme suuntautua erityisesti hematologiaan ja molekyyli testeihin." Nyt Yassinin laboratorio työllistää yhdeksän henkilöä.

Laboratorion palveluiden laajentamiseen Yassin tarvitsi kehittyneempää laitteistoa. Sen hankintaan hän sai lainaa Ramallahissa toimivalta mikrorahoituslaitokselta Palestine for Credit and Development, joka tunnetaan myös nimellä Faten. Rahoituslaitos sai toisen erän Euroopan investointipankin myöntämästä 10 miljoonan dollarin lainasta vuonna 2022.

Vuonna 1999 perustettu Faten on nyt Länsirannan ja Gazan alueen suurin mikrorahoituslaitos. Sen liikkeessä olevien lainojen yhteismäärä on lähes 157 miljoonaa dollaria ja sillä on 26 400 laina-asiakasta, laitoksen luotto-osaston päällikkö Hamza Ghannam kertoo.

Yhtenäisyyttä sopimusehtoihin

Vuonna 2019 Euroopan investointipankki allekirjoitti Fatenin kanssa 10 miljoonan dollarin lainasopimuksen. Ensimmäinen 2 miljoonan dollarin lainaerä maksettiin ulos vuonna 2020. Erinäisten olosuhteiden vuoksi Fatenilla oli vaikeuksia lainaehdojen täyttämisessä, minkä vuoksi jäljellä olevan 8 miljoonan dollarin lainasumman ulosmaksu viivästyi.

Hankaluuksia aiheutti muun muassa se, että Fatenilla oli lähes 50 erilaista rahoitussopimusta 17 eri luotonantajan kanssa, joihin myös Euroopan investointipankki kuului. Mikrorahoituslaitoksen oli vaikea pysyä perillä moninaisista lainaehdoistaan.

Ongelma oli ratkaistava ennen kuin jäljellä olevat 8 miljoonaa dollaria voitiin maksaa ulos. Sitä varten EU:n pankki tarjoutui auttamaan Fatenia eteläisille naapurimaille suunnatun, rahoituspalvelujen saatavuutta edistävän tukiohjelman puitteissa (Technical Assistance Programme for Financial Inclusion in the Southern Neighbourhood). Ohjelmaa rahoitetaan EU:n eteläisten naapurimaiden RCF-riskipääomajärjestelystä (Risk Capital Facility for the Southern Neighbourhood), jonka Euroopan investointipankki on perustanut yhdessä Euroopan komission kanssa edistämään taloudellista osallisuutta alueella.

"Teknisen tuen ohjelman piiriin kuuluu useita maita – Algeria, Egypti, Jordania, Libanon, Marokko, Palestiina ja Tunisia"*, luettelee mikrorahoituslaitosten teknisen tuen asiantuntija Emma-Jayne Paul Euroopan investointipankin EIP Global-osastolta, joka huolehtii Euroopan unionin ulkopuolella rahoitettavista hankkeista.

"Ohjelman oli aluksi tarkoitus olla kolmivuotinen. Se osoittautui kuitenkin niin onnistuneeksi, että sitä päätettiin jatkaa vielä kahdella vuodella tammikuun 2025 loppuun asti", hän kertoo.

// Nyt olemme hankkimassa sellaisia laitteita, joita meidän yhteisössämme ei vielä ole – uuden sukupolven sekvensointilaitteita sekä erikoisvälineitä ihmisen DNA:n käsittelyyn. //

Shua'a Yassin, Lab Techin perustaja

Sopimusviidakkoa raivaamassa

Faten otti avun kiitollisena vastaan. Mikrorahoituslaitos joutui noudattamaan monia erilaisia lainaehtoja ja -sopimuksia kaikkiaan 17 eri luotonantajan kanssa. Se oli vaikeaa, koska jotkut sopimukset olivat hyvin samankaltaisia, mutta poikkesivat kuitenkin toisistaan hieman.

Faten tarkisti kaikki sopimuksensa ja karsi ne yhteensä kuuteen. Edessä olivat pitkät ja vaativat neuvottelut uusien sopimusehtojen hyväksymisestä jokaisen lainantajan kanssa.

Kriisinkestävät ehdot

Gazan ja Länsirannan poliittinen tilanne on mutkikas, ja kriisejä syntyy usein. "Me emme hallitse alueemme rajoja, kuten Jordanian ja Palestiinan välistä rajaa, aluevesirajoja tai rajoja muihin ympäröiviin maihin, kuten Libanoniin ja Syyriaan", selittää Ghannam. "Sen vuoksi vienti ja tuonti maiden välillä on vaikeaa."

Niinpä sopimusehtojen uudelleenneuvotteluissa oli tärkeää varmistaa, että lainantajat ymmärsivät Fatenin liiketoimintaympäristöön väistämättä liittyvän epävakauden.

Kaikki lainantajat suostuivat lopulta kompromisseihin, ja kaikki 17 hyväksyivät samat kuusi sopimusta. Prosessin päätteeksi EIP maksoi jäljellä olevan 8 miljoonan dollarin lainaosuuden. Heinäkuussa tapahtuneen ulosmaksun jälkeen Faten on saanut kolme uutta lainantajaa, jotka myös ovat hyväksyneet samat kuusi sopimusta.

Pankin teknisen tuen tiimi toivoo, että samaa menettelyä voitaisiin käyttää myös muissa kriisialttiiden talouksien mikrorahoituslaitoksissa.

Lab Tech suuntaa tulevaisuuteen

Lab Techin Fatenilta saamien lainojen turvin Shua'a Yassin pystyi ostamaan hormoni- ja molekyyliesteihin tarvitsemiaan erikoistuneita laboratoriolaitteita. Viimeksi hän käytti 30 000 dollaria reaaliaikaisen PCR-testilaitteiston hankintaan helmikuussa.

Nyt olemme hankkimassa sellaisia laitteita, joita meidän yhteisössämme ei vielä ole – uuden sukupolven sekvensointilaitteita sekä erikoisvälineitä ihmisen DNA:n käsittelyyn", hän kertoo. "Etsimme myös rahoitusta siihen."

* Tätä nimitystä ei tule pitää Palestiinan valtion tunnustamisena, eikä sillä ole vaikutusta yksittäisten jäsenvaltioiden kantoihin tässä kysymyksessä.

SÄHKÖSTÄ TYÖMAHDOLLISUUKSIA NAISILLE

Brasilialainen energiayhtiö Neoenergia avasi sähköasentajakoulun naisille edistääkseen sosiaalista osallisuutta

Érica Carvalho de Oliveiran suvussa on jo monta sähköalan ammattilaista, mutta hänestä on nyt tulossa sukunsa ensimmäinen naispuolinen sähköasentaja. Siihen on vaikuttanut brasilialaisen energiayhtiö Neoenergian sosiaalisesti painottunut koulutusohjelma.

”Minusta on hienoa olla mukana tällaisessa perinteisiä sukupuolirooleja ravistelevassa hankkeessa”, Oliveira sanoo. ”On hyvä uskaltautua mukavuusalueen ulkopuolelle ja osoittaa, että mikä tahansa työ sopii sekä miehille että naisille.”

Neoenergia on yksi Brasilian suurimmista sähköntoimittajista. Sillä on liiketoimintaa 18 maassa.

Yhtiö perusti vuonna 2013 Bahian osavaltioon sähköalan oppilaitoksen auttaakseen vähäosaisia parempaan elämään. Koulutuksen kautta Neoenergia haluaa edistää osallisuutta, parantaa naisten asemaa sekä auttaa köyhissä, matalan koulutustason yhteisöissä eläviä ihmisiä löytämään parempia työpaikkoja.

Vuonna 2019 oppilaitokseen perustettiin erityisesti naisille tarkoitettuja luokkia. Sillä haluttiin kumota ajatus, että sähköasentajan ammatti sopisi pelkästään miehille.

”Hankkeen tarkoituksena oli auttaa köyhintä väestöä pääsemään työmarkkinoille, jotta he saisivat elämän perusedellytykset kuntoon. Niihin kuuluu kyky maksaa vuokransa ja ruokansa”, toteaa Neoenergian organisaatiokehityksestä vastaava Régia Barbosa. ”Haluamme luoda edellytyksiä parempaan elämään, mutta myös osoittaa, että perinteisesti miehille kuuluneet ammattialat voivat tarjota mahdollisuuksia myös naisille.”

Vuoteen 2021 mennessä yhtiö oli ottanut palvelukseensa jo yli 1 600 sen omasta sähköasentajakoulusta valmistunutta työntekijää. Tähän mennessä ohjelman ansiosta sähköalan ammattilaisiksi on kouluttautunut lähes 300 naista.

Sukupuolten tasapaino

Maaliskuussa 2022 Euroopan investointipankki myönsi Neoenergialle 200 miljoonan euron lainan, jolla tuetaan uusiutuvan energian hankkeita Brasiliassa. Samalla investointi auttaa yhtiötä parantamaan sukupuolten tasa-arvoa ja jatkamaan yhteiskunnallista toimintaansa.

Hankkeen parissa työskennellyt EIP:n lainavastaava Joana Sarmento Coelho pitää Neoenergian sähköasentajakoulutusta hyvänä esimerkkinä muillekin yrityksille, jotka haluavat edistää osallisuutta.

”Tästä hankkeesta Neoenergia voi olla todella ylpeä”, Sarmento sanoo. ”Se osoittaa, että riippumatta valtiosta tai sen sosiaalisesta ja taloudellisesta tilanteesta, luja tahto vie läpi vaikka harmaan kiven. Tämä on oikea tie entistä tasa-arvoisempaan ja vauraampaan tulevaisuuteen.”

AURINKOVOIMAA AFRIKAN MAASEUDULLE

Laajennettu verkon ulkopuolinen jakelumalli parantaa aurinkovoiman saatavuutta Afrikan maaseudulla

Saharan eteläpuolisessa Afrikassa elää edelleen 600 miljoonaa ihmistä ilman sähköä, vaikka asiassa onkin viime vuosina edistytty ja verkon ulkopuolisen aurinkovoiman saatavuus on nopeasti kasvanut.

Beninissä sähköä on saatavilla vain 40 prosentille väestöstä. Kaupunkien (70 %) ja maaseudun (18 %) välinen ero on suuri, ja kaiken kaikkiaan ilman sähköä on noin 5 miljoonaa ihmistä. Verkon ulkopuolista aurinkovoimaa käyttää nykyisellään vain 10 % kotitalouksista.

”Pelkästään Beninissä on miljoona kotia, joilla ei ole käytettävissään nykyaikaista ja kestävää energiaa”, kertoo yliekonomisti Hendrik Engelmann-Pilger EIP:n energiasiirtymäohjelmista vastaavasta yksiköstä. ”Niissä valaistukseen käytetään lähinnä kerosiiniytyjä, kynttilöitä ja taskulamppuja, ja matkapuhelimet ladataan generaattorien avulla. Nämä keinot ovat kalliita, saastuttavia ja usein myös tehottomia.”

Puhdasta ja kestävää energiaa voisi saada aurinkovoiman keruulaitteista ja sähköverkon ulkopuolisille talouksille tarkoitetuista kotien aurinkosähköjärjestelmistä. Niiden hankintakustannukset ovat kuitenkin korkeat, mikä tuottaa vaikeuksia pieni- ja keskituloisille perheille. Ratkaisun tarjoaa ENGIE Energy Access, joka on Afrikan johtava käytön mukaan laskutettavien ja mikrosähköverkkojen toimittaja.

Puhdasta sähköä edullisesti

Käytön mukaan laskutettavassa järjestelyssä asiakas voi pieniä summia maksamalla avata verkon käyttöönsä päiväksi tai viikoksi kerrallaan, kunnes hän on maksanut koko hinnan ja verkko avautuu pysyvästi käytettäväksi. Näin beniniläiset voivat maksaa laitteen hinnan takaisin vuosien kuluessa alle 20 sentin päivähinnalla.

Euroopan investointipankki myönsi ENGIE Energy Access Beninille 10 miljoonan euron lainan, jolla tuetaan 107 000 korkealaatuisen kotien aurinkosähköjärjestelmän käyttöönottoa Beninissä. Hanke tuo puhtaan energian arviolta 643 000:n Länsi-Afrikan maan asukkaalle saataville.

Beninin uusi rahoitussopimus on jatkoa EIP:n ENGIE-yhtiölle aiemmin antamalle tuelle, jonka turvin verkon ulkopuolista aurinkovoimaa otettiin käyttöön Ugandassa.

”Yhteistyössä Euroopan investointipankin kanssa voimme tarjota erittäin edullisia käytön mukaan laskutettavia sähköjärjestelmiä kylien asukkaille eri puolilla Beniniä. Ne tarjoavat paitsi puhdasta aurinkoenergiaa, myös taloudellista turvaa”, sanoo ENGIE Energy Accessin toimitusjohtaja Gilian-Alexandre Huart.

HANAVESI HELPOTTA ELÄMÄÄ

Ilmastonmuutos pahentaa juomaveden puutetta Senegalissa, mutta uusi infrastruktuuri tuo helpotusta yli miljoonan ihmisen elämään

Marie Sall heräsi ennen aamunkoittoa voidakseen täyttää vesitynnyrin niin kauan kuin juomavettä oli vielä saatavissa. Siitä hänen seitsenhenkkinen perheensä olisi saanut juotavaa ja pesuvettä koko päiväksi. Pohjois-Senegalin Pikinen alueella sijaitsevan Saint-Lousin kaupungin vesivarasto oli kuitenkin ollut tyhjä jo viikkojen ajan.

”Näin ei voi elää”, hän huokaa, samalla kun jakaa viiden lapsensa kesken ystävälliseltä naapurilta saamansa vesipullon. Sallilla ei ole muuta vaihtoehtoa kuin käyttää koko loppupäivä veden hakemiseen, jotta hänen perheensä selviytyisi.

Tilanteeseen tuo uutta toivoa Euroopan investointipankin 64,5 miljoonan euron laina, johon yhdistyy Euroopan unionilta 5,55 miljoonan euron tuki Senegalin valtiolle. Rahoituksella saadaan juomavettä Sallin perheelle, kaikille Saint-Lousin asukkaille ja vielä Kaolackin ja Koldan kaupunkeihin Senegalin keski- ja eteläosissa.

”Vesi merkitsee elämää. Olen ylpeä voidessani olla mukana hankkeessa, joka on auttanut Senegalin haavoittuvassa asemassa olevia yhteisöjä. Seisoimme afrikkalaisten kumppaniemme rinnalla koronapandemian haasteellisina aikoina”, sanoo rahoitushanketta hoitanut EIP:n vanhempi lainavastaava François-Xavier Parant.

EU:n pankki aloitti toimintansa Senegalissa vuonna 1966 ja on tänä päivänä yksi sen vahvimista yhteistyökumppaneista. Laina auttaa Senegalia takaamaan vedensaannin kaikille, vaikka väestönkasvu ja kuivuuskaudet lisäävät niukkaan vesivarantoon kohdistuvaa painetta.

Juomavettä myös pienempiin kaupunkeihin

Noin 230 000 asukkaan Saint-Lousin kaupunki sijaitsee Senegal-joen ja Atlantin valtameren välissä. Strateginen sijainti on nostanut kaupungin kukoistukseensa, mutta myös tehnyt siitä alttiin ilmastonmuutoksen vaikutuksille.

”Uusi vedenpuhdistamo tuo helpotusta monien elämään”, sanoo kansallisen vesilaitoksen Société Nationale des Eaux du Sénégalin puolesta kenttätöitä johtava Abdou Diouf.

Hankkeen myötä Saint-Lousiin valmistuu uusi vedenpuhdistuslaitos, juomaveden varastointisäiliöitä sekä entistä laajempi jakeluverkosto.

Vastaavia uudistuksia tehdään myös Koldan ja Kaolackin kaupungeissa. Uudistukset parantavat vedenjakeluverkostoa ja juomaveden laatua kolmessa kaupungissa noin 634 000 asukkaalle, minkä lisäksi elintärkeä hanke tukee Afrikan kaupunkien ympäristökestävyyttä kehittävää African Sustainable Cities -aloitetta. Jos pienissä kaupungeissa ei ole saatavilla juomavettä, asukkaat joutuvat etsimään parempia elinoloja muualta.

Aiemmat Senegalin vesilaitokselle myönnetyt lainat ovat keskittyneet pääkaupunki Dakariin

// Uusi vedenpuhdistamo tuo helpotusta monien elämään. //

Abdou Diouf, kenttätöiden johtaja, Société Nationale des Eaux du Sénégal

"Myös muihin kuin suurkaupunkeihin investoiminen on tärkeää, sillä se auttaa täyttämään kasvavan vedentarpeen ja vähentää eriarvoisuutta", sanoo hankkeen parissa työskentelevä EIP:n yli-insinööri Emmanuel Chaponniere. Aiemmat Senegalin vesilaitokselle myönnetyt lainat ovat keskittyneet pääkaupunki Dakariin.

Vaikuttavuutta lisärahoituksella

Ouleymatou Diakhaté hankkii juomavetensä pulloissa, mutta ne, joilla ei ole varaa pulloitettuun veteen, joutuvat juomaan likaista vettä tankeista. Se pahentaa terveysongelmia levittämällä ilman ja veden kautta tarttuvia tauteja.

Euroopan unionin myöntämä 5,55 miljoonan euron tuki, jonka jakelusta vastaa Euroopan investointipankki Team Europen osana, vauhdittaa Senegalin vesilaitoksen juomavesihanketta. Siinä on tarkoitus rakentaa 35 000 tuettua juomavesiliittymää 350 000 käyttäjälle eri puolilla maata. "Olen erittäin tyytyväinen, että olemme pystyneet moninkertaistamaan hankkeen vaikutukset", iloitsee Chaponniere.

EU:n pankin laina ja Euroopan unionin tuki hyödyttävät erityisesti naisia, sillä juomaveden hakeminen on ollut pitkälti naisten ja tyttöjen tehtävä. Siihen kuluva aika on pois opiskelusta ja tulojen hankinnasta.

Luotettava yhteistyökumppani tuo turvaa

Euroopan investointipankin rahoitustiimi hyväksyi kolmen kaupungin vesihankkeen nopeasti koronapandemiasta huolimatta, kun apuna olivat etäyhteydet. Lokakuuhun mennessä lainasta oli maksettu ulos jo 13,5 miljoonaa euroa.

"Pystyimme arvioimaan hankkeen nopeutetulla aikataululla, kun taustalla oli jo pitkäaikainen ja tiivis yhteistyö. Tiesimme, miten vesilaitos toimii, ja myös he tunsivat meidät", Parant kertoo. "Kyseessä on viides yhteistyöhankkeemme Société Nationale des Eaux du Sénégalin kanssa vuodesta 1995."

Pandemiaan liittyvien hätätoimenpiteiden puitteissa Euroopan investointipankki rahoitti hankkeen kustannuksista poikkeuksellisesti lähes 90 %, kun yleensä suurin mahdollinen rahoitusosuus on 50 %.

Pankin lisärahoituksen ansiosta Senegalin hallitus pystyi vapauttamaan 34 miljoonaa euroa käytettäväksi koronakriisin taloudellisista seurauksista toipumiseen.

"Meillä on ollut turvanamme luotettava yhteistyökumppani", Diouf sanoo.

NÄMÄ SIEMENET ITÄVÄT

Uudet riisilajikkeet vähentävät hiilidioksidipäästöjä ja helpottavat viljelyä

Intiassa monsuunisateiden muutokset haittaavat yhtä maan tärkeimmistä maatalouselinkeinoista, riisinviljelyä. Kun keskinen Intia ja eteläiset Keralan, Karnatakan ja Madhya Pradeshin osavaltiot ovat viime kuukausina saaneet osakseen runsaita sateita ja tulvia, maan itä- ja koillisosat, kuten Uttar Pradesh, Bihar ja Odisha, ovat kärsineet kuumuudesta ja kuivuudesta. Näistä syistä Intian maatalousministeriö arvioi tämän kauden riisisadon pienenevän noin 6,77 miljoonalla tonnilla jäädén 104,99 miljoonaan tonniin.

Apu voi kuitenkin löytyä Hyderabadin kaupungissa toimivan SeedWorks-yhtiön kehittämistä uusista siemenistä ja paremmista viljelymenetelmistä. "Helleaallot ovat monin paikoin tuhonneet tämän vuoden sadon", kertoo SeedWorksin toimitusketjuista vastaava johtaja Sundar Raja Vadlamani. "Yhtiömme kehittää viljelykasveihin ominaisuuksia, jotka auttavat niitä kestämään äärimmäistä kuumuutta ja antamaan paljon paremman sadon."

Kuivuudesta, tulvista, maaperän suolaisuudesta ja äärimmäisistä lämpötiloista helposti kärsivä riisintuotanto on yksi ilmastonmuutoksen uhreista. Samalla se on myös merkittävä ilmastonmuutoksen aiheuttaja, joka tuottaa noin 2,5 % ihmisen aiheuttamista kasvihuonekaasupäästöistä. Vaikutus on samaa luokkaa kuin lentoliikenteellä. Riisin mittava vaikutus ilmastoon johtuu pääasiassa sen perinteisestä viljelytavasta. Tulvivat riisipellot luovat ihanteelliset olosuhteet bakteereille, jotka tuottavat kasvihuoneilmiötä kiihdyttävää metaanikaasua.

SeedWorksin kehittämät riisilajikkeet vaativat kasvaakseen vähemmän vettä. Se onkin niukkeneva resurssi Intiassa, missä kovasta tai äärimmäisestä vesipulasta kärsii jopa 600 miljoonaa ihmistä. Kun viljelijät lisäksi opetetaan käyttämään uusia viljelymenetelmiä, satoa saadaan entistä varmemmin ja pienemmillä ilmastovaikutuksilla.

Yritys arvioi auttaneensa tähän mennessä säästämään noin 14 miljardia litraa vettä kehittämällä vähemmän vettä kuluttavia riisilajikkeita ja toteuttamalla erilaisia vesiensuojeluhankkeita. Pelloille on asennettu vesimittareita ja sadevettä kerätty talteen, minkä lisäksi viljelijöitä on koulutettu optimoimaan vedenkulutustaan.

SeedWorks testaa myös uusia riisin kasvatuserämenetelmiä, joissa riisi kylvetään koneen avulla suoraan pelloille ilman taimien esikasvatusta. Innovaatio säästää yrityksen mukaan suuren määrän vettä.

Pääomasijoituksia ja ympäristökestävää riisiä

SeedWorksilla on tutkimus- ja kehitysosasto Singaporessa, ja se on laajentamassa toimintaansa myös Filippiineille. Yhtiön kehityssuunnitelmien tukena on ilmastohankkeisiin ja ympäristökestävyyteen keskittynyt pääomasijoitusyhtiö GEF Capital Partners, jolla on toimistot Intiassa, Latinalaisessa Amerikassa ja Yhdysvalloissa. Vuonna 2022 Euroopan investointipankin kehitysosasto EIP Global sijoitti GEF:n uusimpaan rahastoon 40 miljoonaa dollaria. Aiemmin se on sijoittanut vastaavaan rahastoon yli 25 miljoonaa dollaria vuonna 2018.

"GEF on ollut yksi vaikuttavuusinvestointien varhaisista edelläkävijöistä", sanoo GEF:n osakas ja Etelä-Aasian toiminnasta vastaava johtaja Raj Pai. "Olemme jo 1990-luvun alusta keskittyneet erilaisiin kestäväen kehityksen teemoihin uusiutuvasta energiasta vesihuoltoon ja ruokaturvaan Intiassa, Kaakkois-Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa."

Ilmastomuutoksen vaikutukset osuvat usein erityisen rankasti haavoittuviin väestöryhmiin, kuten pienituloisiin perheisiin ja naisiin. Kaikki, mitä voimme tehdä ilmastokriisin ratkaisemiseksi, vaikuttaa positiivisesti myös näihin ryhmiin.

Raj Pai, GEF-sijoitusyhtiön osakas ja Etelä-Aasian johtaja

Nykyisin GEF seuraa taloudellisten tuottojensa lisäksi vaikutustaan YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin. Rahasto sijoittaa vain sellaisiin yrityksiin, joiden toiminta on linjassa Pariisin ilmastositomuksen kanssa. Kaikki sen investoinnit auttavat siis vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä ja edistävät ilmastokestävää kehitystä.

Sijoitusyhtiö on uudella rahastollaan mukana myös 2X Challenge -tasa-arvoaloitteessa. Aloitteen tarkoituksena on saada liikkeelle 15 miljardia dollaria rahoitusta sellaisille yrityksille, jotka tarjoavat kehittyvien talouksien naisille pääsyn johtoasemiin ja laadukkaisiin työpaikkoihin ja joiden tuotteet ja palvelut edistävät naisten taloudellista osallistumista ja osallisuutta.

"Ilmastomuutoksen vaikutukset osuvat usein erityisen rankasti haavoittuviin väestöryhmiin, kuten pienituloisiin perheisiin ja naisiin", sanoo Pai. "Kaikki, mitä voimme tehdä ilmastokriisin ratkaisemiseksi, vaikuttaa positiivisesti myös näihin ryhmiin."

EU:n pankin vaikuttavuus

Euroopan investointipankin mukanaolo houkuttelee GEF:n kaltaisiin rahastoihin myös muita sijoittajia, jotka eivät ehkä muutoin olisi kiinnostuneet tästä sektorista.

"Euroopan investointipankin osallistuminen GEF:n kaltaisiin rahastoihin houkuttelee mukaan muita sijoittajia. Sitä kautta se vauhdittaa yksityissektorin investointeja aloille, joilla niitä kipeästi tarvitaan, kuten ilmastotoimiin ja ympäristökestävyyteen", toteaa investointivastaava Sissi Frank Perez EIP Globalin pääomasijoitustiimistä.

"Kehittyvien markkinoiden pääomasijoituksilla voi olla ainutlaatuisen tärkeä rooli muutoinkin kuin rahoituslähteenä", kertoo Frank Perez. "Ne voivat tuoda myös asiantuntemusta, joka auttaa yrityksiä kehittymään, vakiinnuttamaan asemansa sekä omaksumaan parhaita käytäntöjä ympäristönsuojeluun, työelämään ja hallintoon liittyvissä asioissa."

EIP Global

SAIRAALOITA HIEKKASAARILLE

Runa Khanin mielestä kaikilla on oltava pääsy terveydenhuoltoon. Hänen perustamansa Friendship-järjestö vie lääkkeitä, rokotteita ja koulutusta Bangladeshin syrjäisille alueille

Matkustaessaan Bangladeshin maaseudulle erään koulutushankkeen yhteydessä Runa Khan näki perheitä, joilla ei ollut käytettävissään terveyspalveluita tai lääkkeitä. Hän päätti tehdä jotain koko yhteisön hyväksi.

”Aluksi ei kannata yrittää muuttaa koko maailmaa”, Khan toteaa. ”Ensin keskitytään yksittäisiin ihmisiin, yritetään ymmärtää heidän tarpeitaan ja autetaan heitä rakkaudella.”

Khan on pyrkinyt muuttamaan yhteiskuntaa paremmaksi koko elämänsä ajan. Yksi hänen tärkeimmistä avustushankkeistaan käynnistyi, kun ranskalainen merimies Yves Marre saapui Bangladeshiin vuonna 1994 käytöstä poistetulla jokiproomulla ja ryhtyi hyväntekeväisyystyöhön. Tämä alus auttoi lopulta miljoonia ihmisiä saamaan parempaa terveydenhuoltoa. Se oli myös ensimmäinen askel Friendship-hyväntekeväisyysjärjestön perustamisessa, jolla nyt on yli 4 000 työntekijää ja viisi toimipistettä eri puolilla maailmaa.

Euroopan investointipankki on tukenut koronarokotteiden hankintaa ja koko maan kattavan rokotussuojan aikaansaamista Bangladeshissa 250 miljoonan euron lainalla. Rahoituksen turvin on rokotettu jo miljoonia bangladeshilaisia, ja heille on järjestetty entistä parempaa terveydenhuoltoa Friendship-järjestön kautta.

”Yhteistyö Friendshipin kanssa tehostaa vaikutustamme ruohonjuuritasolla niin, että saamme aikaan kestävää ja osallistavaa kehitystä”, sanoo Bangladeshin investointeja hoitava EIP:n lainavastaava Katrin Bock. ”Kumppanuutemme on hyvä toimintamalli etenkin terveydenhuoltoon ja koronapandemiaan liittyvissä hankkeissa.”

Elämää tulvien keskellä

Bangladesh on suurelta osin jokisuistoa, ja valtion pinta-alasta lähes 75 % on merenpinnan alapuolella. Niinpä se on altis pahoille tulville.

Erityisen haavoittuvassa asemassa ovat Brahmaputra-joen siirtyvillä saarilla asuvat 4 miljoonaa ihmistä. Joen tulviessa nämä char-nimellä tunnetut saaret murtuvat ja voivat jopa kadota kokonaan. Asukkaiden on jätettävä kaikki taakseen ja siirryttävä muualle. Ilmastonmuutos on pahentanut tilannetta. ”Olen tavannut ihmisiä, jotka ovat joutuneet muuttamaan elämänsä aikana yli 40 kertaa”, Khan kertoo.

Friendship-järjestöllä on kaksi kelluvaa ja yksi kiinteällä maalla sijaitseva sairaala. Friendship järjestää saarille ja Bangladeshin rannikolle terveyspalveluja, kuten ilmaisia leikkauksia, lääkkeitä ja lääkärintarkastuksia. Tarjolla on myös lastenlääkärin, gynekologin ja silmälääkärin palveluja sekä hammashoitoa.

Jotta kukaan ei jäisi ilman hoitoa, Friendship on perustanut kiertävien ja kiinteiden klinikoiden verkoston. Niillä työskentelee paikallista koulutettua terveydenhuoltohenkilöstöä. ”Ilman venettä on hyvin vaikea päästä hoitoon”, Khan sanoo. ”Terveydenhuoltojärjestelmämme syntyi paikallisyhteisön tarpeista.”

“ Aluksi ei kannata yrittää muuttaa koko maailmaa. Ensin keskitytään yksittäisiin ihmisiin, yritetään ymmärtää heidän tarpeitaan ja autetaan heitä rakkaudella. ”

Runa Khan, Friendship-järjestön perustaja

Rokotteita jokaiselle

Bangladesh on pinta-alaltaan suunnilleen Kreikan kokoinen, mutta sen väkiluku on 16 kertaa suurempi. Kun koronapandemia iski, rokotukset olivat ainoa keino ylläpitää normaalia elämää ilman tappavan taudin uhkaa.

Friendship teki paljon työtä järjestäessään rokotteita vaikeakulkuisille alueille. Se toteutti tiedotuskampanjoita rokotuksista ja auttoi niiden järjestelyissä syrjäisillä alueilla muun muassa ottamalla potilaita vastaan ja kuljettamalla heitä rokotuspisteisiin.

Kesäkuun alussa 2021 vain 4 % Bangladeshin väestöstä oli saanut kaksi rokoteannosta. Nyt tilanne on Friendshipin avustuksella parantunut niin, että täysin rokotettuja on yli 70 %.

Yhteisöissä on voimaa

Bangladesh taistelee ilmastonmuutosta vastaan etulinjassa. Vuonna 2022 maa kärsi ennätystulvista, joissa menehtyi yli 100 ihmistä ja seitsemälle miljoonalle aiheutui vahinkoja. Tulevalla vuosikymmenellä tilanteen odotetaan vielä huomattavasti pahenevan.

Yksittäiset kriisit eri puolilla maailmaa pitäisi nähdä ilmastonmuutoksen laajemmassa kontekstissa, painottaa Khan. ”Samalla kun suojaamme valtioita ja yhteisöjä koronavirusta vastaan, meidän on hyvä myös miettiä, miten niitä voisi vahvistaa selviytymään tulevista kriiseistä”, hän sanoo.

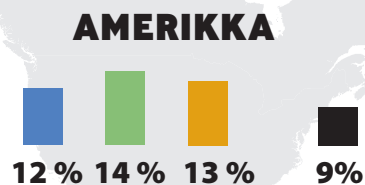
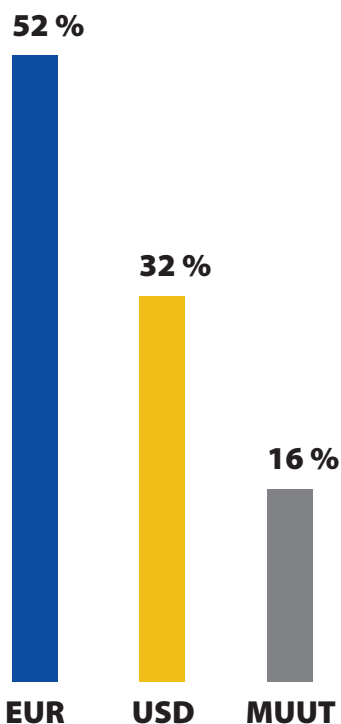
Siksi Friendshipin toimintaan kuuluu paljon muutakin kuin terveydenhuolto. Hyväntekeväisyysjärjestö edistää ilmastotoimia ja ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumista, kulttuurien säilyttämistä, talouskehitystä, kansalaisten osallisuutta ja koulutusta. Järjestö tarjoaa esimerkiksi lääketieteen opintoja sekä perus- ja keskiasteen koulutusta tuhansille char-saarten asukkaille, myös naisille ja siirtolaisille.

”Sama ratkaisu ei sovi kaikille. Meidän on edettävä askel kerrallaan. Raha on yksi apukeino ja teknologia toinen”, Khan sanoo. ”Kouluttamalla yhtä kylää voi saada aikaan muutoksia koko saarella.”

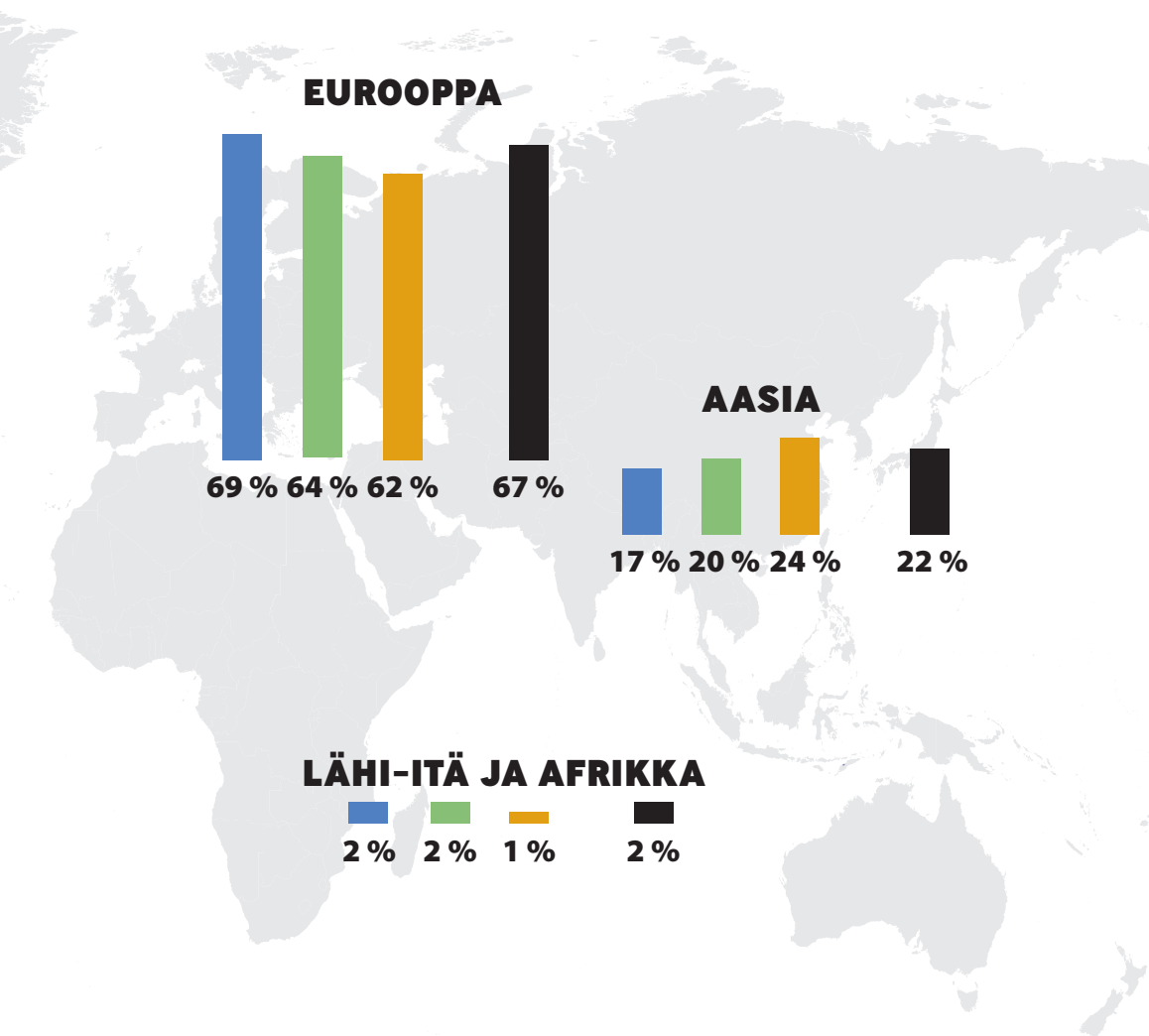
MISTÄ RAHOITUSVARAT HANKITTIIN

Euroopan investointipankki, joka on maailman suurin ylikansallinen lainojen liikkeeseenlaskija ja luotonantaja, hankki vuonna 2022 kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta 44,3 miljardia euroa. Siitä 19,9 miljardia euroa hankittiin vihreillä joukkovelkakirjoilla tai kestävyysvelkakirjoilla. EIP:n liikkeeseenlaskut tavoittavat myös sellaiset sijoittajat, jotka eivät yleensä toimi Euroopassa, mutta tukevat eurooppalaisia hankkeita välillisesti sijoittamalla EIP:n joukkovelkakirjalainoihin.

VALUUTTAJAKAUMA

E IP laski liikkeeseen joukkovelkakirjalainoja 17 valuutassa. Suurin osa oli keskeisimmissä valuutoissa, ts. euro- ja dollarimääräisinä. Monipuoliset rahoituslähteet ja laina-ajat tuovat pankin varainhankintaan joustavuutta, ja eri valuuttojen käyttö mahdollistaa myös lainojen ulosmaksun eräissä paikallisissa valuutoissa.

Ilmastojoukkovelkakirjalainat (CAB)/
kestävyysjoukkovelkakirjalainat (SAB)
2020 2021 2022 vuonna 2022

PÄÄKOHTIA TOIMINTASUUNNITELMASTA 2023–2025

- Venäjän hyökkäyksen jälkeen lisää apua Ukrainalle ja painopiste EU:n riippumattomuuteen
- Fossiilisista polttoaineista luopuminen sekä tukea hiilestä ja öljystä riippuvaisille alueille
- Riskipitoisempia vihreitä ja digitaalisia investointeja
- Lisää kehitystyötä maailmalla EIP Global -osaston kautta
- Uutta painoarvoa neuvontapalveluille, innovaatioihin ja teknologiaan
- Lisää lainoja pienyrityksille ilmastotoimiin ja ympäristökestävyyteen

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on saanut pankin kasvattamaan ilmastorahoitustaan sekä painottamaan Euroopan riippumattomuutta edistäviä hankkeita. Siihen liittyy myös REPowerEU-suunnitelma, jonka tavoitteena on vähentää Euroopan riippuvuutta öljyn ja kaasun tuonnista Venäjältä. Pankki tukee täysin tätä Euroopan komission ohjelmaa energiaomavaraisuuden lisäämiseksi.

EIP-ryhmä kasvattaa rahoitustaan oikeudenmukaiselle siirtymälle vihreään talouteen. Tavoitteena on auttaa niitä alueita, jotka ovat vielä vahvasti hiilestä ja öljystä riippuvaisia. Oikeudenmukaisella siirtymällä tarkoitetaan niiden yhteisöjen tukemista, joille uuteen vihreään teknologiaan siirtyminen tuottaa eniten vaikeuksia, esimerkiksi järjestämällä työntekijöille koulutusta uuteen ammattiin.

Euroopan investointirahaston keskeisiin tavoitteisiin vuosille 2023–2025 kuuluu ilmastotoimiin ja ympäristökestävyyteen suunnatun rahoituksen lisääminen. Siihen kuuluu myös teknistä neuvontaa ja koulutusta pienyrityksille sekä tukea bisnesenkeille, riskirahoittajille ja pääomasijoitusrahastoille. EIR:n muille luottolaitoksille antamat lainataukokset auttavat monia pienyrityksiä ja startupeja rahoituksen hankinnassa. REPowerEU-suunnitelman yhteydessä EIR on varannut vuosille 2023–2027 kaikkiaan 3 miljardia euroa pääomasijoituksina rahoituslaitoksille, jotka edistävät energiatehokkuutta, uusiutuvaa energiaa ja vihreitä innovaatioita.

Euroopan ulkopuolella EIP Global -osasto auttaa entistä useampia alueita tuottamaan vihreää sähköä ja puhdasta juomavettä, rakentamaan nykyaikaisia puhdistuslaitoksia, kehittämään terveyspalveluja sekä estämään tartuntatautien leviämistä. Erityisenä painopisteenä on ilmastotoimien rahoitus Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa.

Lisäämme myös neuvontapalveluja, jotta voimme tarjota entistä enemmän teknistä apua tärkeimpien hankeinvestointien vauhdittamiseen. Neuvontapalveluissa keskitytään tukemaan ympäristön kannalta kestäviä hankkeita sekä pankin ilmastotavoitteet vuosille 2021–2025 sisältävän Ilmastopankin tiekartan toteutusta. Ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi pankin on otettava kantaakseen entistä enemmän riskiä. Uuden teknologian hankkeiden rahoittaminen lisää toimintamme vaikuttavuutta.

Lue vuosien 2023–2025 koko toimintasuunnitelma osoitteesta: www.eib.org/en/publications

HALLINTO

EIP on sekä EU:n elin, joka vastaa toiminnastaan jäsenvaltioille, että rahoituslaitos, joka noudattaa päätöksenteossaan, hallinnossaan ja valvonnassaan pankkialan parhaita käytäntöjä.

EIP:n valtuustoon kuuluu yksi ministeri jokaisesta EU:n nykyisestä 27 jäsenvaltiosta, yleensä valtiovarainministeri. Valtuusto vahvistaa pankin luotonantopolitiikan yleiset suuntaviivat sekä hyväksyy vuotuisen tilinpäätöksen. Se päättää pääoman korottamisesta ja Euroopan unionin ulkopuolelle suuntautuvista rahoitustoimista. Valtuusto myös nimittää hallintoneuvoston, hallituksen ja tarkastuskomitean.

Hallintoneuvosto päättää lainanannosta, varainhankintaohjelmista ja muista rahoitusasioista. Se kokoontuu kymmenen kertaa vuodessa. Hallintoneuvosto vastaa siitä, että pankkia johdetaan EU:n perussopimusten, EIP:n oman perussäännön ja valtuuston vahvistamien yleisten suuntaviivojen mukaisesti. Hallintoneuvostossa on 28 jäsentä, joista kukin jäsenvaltio nimeää yhden jäsenen ja Euroopan komissio yhden jäsenen, ja lisäksi 31 varajäsentä. Hallintoneuvostossa edustetun asiantuntemuksen laajentamiseksi kokouksiin voidaan kutsua kuusi asiantuntijaa, jotka toimivat neuvonantajina ilman äänioikeutta. Jollei perussäännössä toisin määrätä, päätökset tehdään enemmistöllä, joka edustaa vähintään 50 prosenttia jäsenvaltioiden merkitsemästä pääomasta ja kolmannelta äänioikeutetuista jäsenistä. Puheenjohtajana toimii pankin pääjohtaja, jolla ei kuitenkaan ole hallintoneuvostossa äänivaltaa.

Hallitus on EIP:n vakituinen päätöksentekaelin. Se vastaa pankin päivittäisestä johtamisesta, valmistelee hallintoneuvoston päätökset ja varmistaa päätösten toimeenpanon. Hallitus kokoontuu kerran viikossa toimien pääjohtajan alaisuudessa ja hallintoneuvoston valvonnassa. EIP:n varapääjohtajat ovat hallituksen muut kahdeksan jäsentä. Hallituksen jäsenet nimitetään kuusi vuotta kestäväksi toimikaudeksi, joka voidaan uusida. He vastaavat työstään yksinomaan pankille.

Pankilla on itsenäinen **tarkastuskomitea**, joka vastaa toimistaan suoraan valtuustolle. Se tarkastaa EIP:n ja EIP-pankkiryhmän tilinpäätöksen sekä varmistaa vuosittain, että EIP:n rahoitustoimet ja kirjanpito hoidetaan asianmukaisesti ja että EIP noudattaa toiminnassaan parhaita pankkikäytäntöjä. Tarkastuskomitean tilikauden vuosikertomus esitetään pankin valtuustolle yhdessä hallituksen vastauksen kanssa. Tarkastuskomitea koostuu kuudesta jäsenestä, jotka nimitetään kuusi peräkkäistä tilivuotta kestäväksi toimikaudeksi, eikä nimitys toiselle kaudelle ole mahdollista.

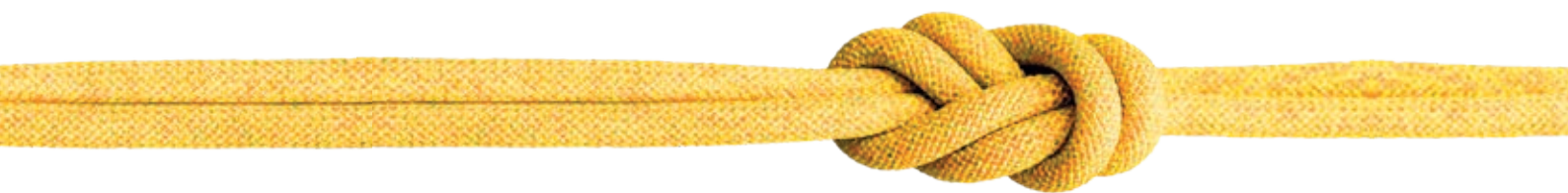
**Euroopan investointipankki on EU:n ilmastopankki.
Lue lisää työstämme ilmaston hyväksi:
Ilmasto ja ympäristökestävyys (www.eib.org/climate)**

**Euroopan investointipankki tukee Ukrainaa.
Lue lisää:
EIP tukee Ukrainaa (www.eib.org/standwithUkraine)**

**Hankkeemme tuottavat tuloksia maailmantalouden kaikilla sektoreilla.
Aiheesta lisää:
Kaikki hankkeet – rahoitusta ja globaalia vaikuttavuutta kaikkialla maailmassa
(www.eib.org/projects/all)**

TURVALLINEN EUROOPPA

2022 TOIMINTAKERTOMUS

**Euroopan
investointipankki**

pdf: ISBN 978-92-861-5428-7

FI 03/2023